

ഒരു ദിനത്തിന്റെ അവശിഷ്ടം

1989-ലെ ബുക്കർ പ്രൈസ് ലഭിച്ച കന്യ വോളണ്ടിയറോ മികച്ച ഇംഗ്ലീഷ് നോവലിസ്റ്റുകളിലൊരാളാണ്. ഇപ്പാനിലെ നാഗസാക്കിയിൽ ഇനിച്ച ഇഷിഗുറോ ആറാ മത്തെ വയസ്സിലാണ് ഇംഗ്ലണ്ടിലെത്തുന്നത്. തന്റെ വളർത്തുരാജ്യമായ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ഒരു യൗവനമുഴുവൻ കെട്ടിയുയർത്തിയ ഇഷിഗുറോ, യുറോപ്യൻ സംസ്കാരത്തിന്റെ പൊട്ടലും പോറലുകളും തന്റെ കലയ്ക്കുള്ള അസംസ്കൃത വസ്തുക്കളായി സ്വരക്കൂട്ടി.

1984-ൽ 'കുന്നുകളുടെ വിളറിയാ ദൃശ്യം' (Pale view of the Hills) എന്ന നോവലുമായാണ് ഇഷിഗുറോ സാഹിത്യത്തിലേക്കു കടന്നുവന്നത്. യുദ്ധാനന്തര യുറോപ്പിലെ മൂല്യചൂതി മനുഷ്യരിലുണ്ടാക്കിയ ആന്തരിക വൈരുദ്ധ്യം ആവിഷ്കരിക്കുന്ന ഈ നോവൽ ഇഷിഗുറോയെ പെട്ടെന്ന് പ്രശസ്തിയിലേക്കുയർത്തി. ജാപ്പനീസ് പൈതൃകവും യുറോപ്യൻ സംസ്കാരവും ഇടകലർന്ന് വിരാജിക്കുന്ന ഒരു തുല്യ നോവലാണിതെന്ന് നിരൂപകർ വാഴ്ത്തി. 'അസ്ഥിര ലോകത്തിലെ കലാകാരൻ' (An artist of the floating world) എന്ന രണ്ടാമത്തെ നോവൽ ഇഷിഗുറോവിന് 1986-ലെ വിറ്റ്സ്ബ്രഡ് ബുക് ഓഫ് ദ ഇയർ അവാർഡു നേടിക്കൊടുത്തു.

ബുക്കർ പ്രൈസ് ലഭിച്ച 'ഒരു ദിനത്തിന്റെ അവശിഷ്ടം' (Remains of the day) ഇഷിഗുറോവിന്റെ മൂന്നാമത്തെ നോവലാണ്. ഈ നോവലിന്റെയും പ്രധാന പ്രതിപാദ്യവിഷയം മൂല്യചൂതിയും മനുഷ്യന്റെ ആന്തരിക വൈരുദ്ധ്യങ്ങളുമാണ്. ഇതിലെ കഥാനായകനായ മി. സ്റ്റീവൻസ് ഒരു ഭ്രാന്തൻ പ്രഭുവിന്റെ ബട്ലറാണ്. ലോഡ് ഡാർലിംഗ്ടൺ എന്ന ഈ പ്രഭുവിന്റെ മരണത്തോടെയാണ് നോവൽ ആരംഭിക്കുന്നത്.

പ്രഭുവിന്റെ മരണം ഡാർലിംഗ്ടൺ ഹാളിനെ അനാഥമാക്കുന്നു. കഥ പറയുന്ന മി. സ്റ്റീവൻസിനുമുണ്ട് ഒരു അനാഥത്വം. പതക്കൻ ശൈലിയിൽ ഈ അനാഥത്വം വരച്ചുകാട്ടിക്കൊണ്ട് ഇഷിഗുറോ നമ്മെ നയിക്കുന്നത് സ്റ്റീവൻസിന്റെ ആന്തരിക ലോകത്തേക്കാണ്.

ഇഷിഗുറോവിന്റെ കഥാപാത്രങ്ങളെ എല്ലാ ചുഴ്ന്നു നില്ക്കുന്ന ഏകാന്തത സ്റ്റീവൻസും അനുഭവിക്കുന്നു.

പ്രഭുവിന്റെ മരണശേഷം സ്റ്റീവൻസ് ഒരു യാത്ര പുറപ്പെടുന്നു. ഈ യാത്രയ്ക്കിടയിലൂടെയാണ് നോവൽ പുരോഗമിക്കുന്നത്. യഥാർത്ഥ സംഭവങ്ങളും സ്റ്റീവൻസിന്റെ

ഇഷിഗുറോ

ചിന്തകളും പലപ്പോഴും വേർതിരിച്ചറിയാനാവാത്തവിധം ഇടകലർന്നു കിടക്കുന്നു. ബാഹ്യലോകത്തിൽ ഒരു വെറും ബട്ലറായി മാത്രം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന സ്റ്റീവൻസ് ആന്തരികലോകത്തിൽ തന്റെ മഹത്വം കണ്ടെത്താനായി ശ്രമിക്കുകയാണ്. ഈ വൈരുദ്ധ്യത്തിലൂടെയാണ് നോവലിന്റെ അച്ചുതണ്ട് തിരിയുന്നത്.

സ്റ്റീവൻസിന്റെ പല സംശയങ്ങളും സാധാരണങ്ങളാണ്. ബാഹ്യലോകത്തിൽ താനും പ്രഭുവുമായുള്ള ബന്ധം ആന്തരിക ലോകത്തിൽ നേരെ വിപരീതമായാണു കാണുന്നതെന്ന് സ്റ്റീവൻസ് വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇതിനു കാരണമെന്താണ്? ഒരു ബട്ലർക്കെന്തുകൊണ്ട് മഹത്വം ലഭിച്ചുകൂടാ! സ്റ്റീവൻസിന്റെ സംശയങ്ങൾ ലാഭബണ്ണുരഹിതമായ ഭാഷയിൽ ഇഷിഗുറോ അവതരിപ്പിക്കുകയാണ്.

വർഷങ്ങൾക്കു മുൻപേ ഡാർലിംഗ്ടൺ ഹാൾ വിട്ടുപോയ മിസ്. കെൻടൺ എന്ന പാചകക്കുറിയെ കണ്ടുപിടിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യം കൂടിയാണ് സ്റ്റീവൻസിന്റെ യാത്രയ്ക്കു പിന്നിൽ. പ്രഭുവും മിസ്. കെൻടണുമായുണ്ടായിരുന്ന അന്ധവും അർദ്ധസുതാര്യതയിലൂടെ സ്റ്റീവൻസ് ഓർക്കുന്നു. നാടൻ ഭാഷ സംസാരിക്കുന്ന, സംസ്കാര രഹിതയായ മിസ്. കെൻടണും പ്രഭുവും തമ്മിൽ എങ്ങനെയാണ് ചേരുന്നതെന്ന് സ്റ്റീവൻസ് അർത്ഥപ്പെടുത്തുന്നു. മഹത്വത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സ്റ്റീവൻസിന്റെ സംശയങ്ങൾക്ക് ആഴം കൂടുകയാണ്.

സ്റ്റീവൻസിന്റെ ചിന്തയിലൂടെയും വാക്കു

കളിലൂടെയും പ്രഭു അനാവൃതനാവുന്നതാണ് പിന്നീട് കാണുന്നത്. 1956-ൽ നിന്നും കഥ അതിവേഗം മുപ്പതുകളിലേക്കും ഇരുപതുകളിലേക്കും ഒരു തിരിച്ചുപോക്കു നടത്തുന്നു. 1923-ൽ പ്രഭുവിന്റെ വീട്ടിൽ വച്ചുനടന്ന ഒരു വിരുന്നുസന്ദർശനം നാം കാണുന്നു. ഒരു പാടു വലിയ ആളുകൾ പങ്കെടുക്കുന്ന ഒരു വിരുന്നു സന്ദർശനമാണിത്. സാമാന്യം ദീർഘമായ ഈ വിരുന്നിന്റെ വിവരണത്തിലൂടെ ഇഷിഗുറോ യുറോപ്യൻ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ മഷിരേഖ കാട്ടുന്നു. ഒന്നാം ലോകമഹായുദ്ധത്തിന്റെ ഹാംഗ്ഓവർ അവരുടെ സംഭാഷണങ്ങളിൽ വ്യക്തമാണ്. ഒരു സിനിമയിലെ ജൂപ്കടന്നവണ്ണം 1956-ൽ എത്തുന്ന സ്റ്റീവൻസ് കാലം നിശ്ചലമായി നില്ക്കുകയാണെന്ന യഥാർത്ഥ്യം ഒരു ഞെട്ടലോടെ അറിയുന്നു. മനുഷ്യന്റെ ആന്തരികമൂല്യം അന്നും ഇന്നും മാറ്റമില്ലാതെ തുടരുകയാണ്. ബാഹ്യസാഹചര്യങ്ങളിലുണ്ടാകുന്ന ഈ മാറ്റം മനുഷ്യമനസ്സിന്റെ ആഴങ്ങളിൽ കാര്യമായ പോറലുകളൊന്നുമേല്പിക്കാതെ കടന്നു പോകുന്നു.

സ്റ്റീവൻസ് വീണ്ടും തന്റെ ആന്തരിക ലോകത്തേക്കു തിരിച്ചുപോകുന്നു. ഒരു പരിചാരകൻ മാത്രമായ തനിക്ക് ലോകകാര്യങ്ങളിൽ ഒരു സ്വാധീനവും ചെലുത്താനാവില്ല എന്ന അറിവ് ഒരു വ്യൺമായി സ്റ്റീവൻസിന്റെ ഉള്ളിൽ വളരുകയാണ്. വിഡ്ഢിയായ ഒരു യജമാനനെ പരിചരിക്കുക എന്ന തന്റെ ജോലി എത്രമാത്രം ഹീനമായിരുന്നുവെന്ന് സ്റ്റീവൻസ് ആലോചിച്ചുപോവുകയാണ്.

കർമ്മവും മഹത്വവും ഏതോ ഒരു സന്ധിയിൽപ്പച്ച് വേർപിരിഞ്ഞുപോവുകയാണ് എന്ന് വിശ്വസിക്കാൻ സ്റ്റീവൻസ് നിർബന്ധിതനാവുന്നു. ഒരു ബട്ലറായ മാത്രം ബാഹ്യലോകം കാണുന്ന ഇഷിഗുറോവിന്റെ ഈ കഥാപാത്രം അനുനിമിഷം വായനക്കാരനിൽ വളരുകയാണ്. ഹിപ്പോക്രാറ്റാവാൻ വിധിക്കപ്പെടുന്ന മനുഷ്യന്റെ ആന്തരിക സംഘർഷം ഇഷിഗുറോ കാര്യബുദ്ധമെന്നു അനുവാചകനു നേരെ വലിച്ചെറിയുകയാണ്.

ഇഷിഗുറോവിന്റെ നോവലിന് കേന്ദ്രമോ അതിർത്തികളോ ഇല്ല എന്നു വേണമെങ്കിൽ പറയാം. അതിന്റെ തുറന്ന പാഠം പ്രാപഞ്ചിക മനസ്സിൽ മാത്രമേ പൂർണ്ണമാവുന്നുള്ളൂ. കാലദേശാതിർത്തികൾക്കപ്പുറത്തു നിൽക്കുന്ന കേവല യഥാർത്ഥ്യമാണ് മനുഷ്യനെന്ന് ഇഷിഗുറോ തന്റെ നോവലിലൂടെ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു.

സാഹിത്യവാദപഥം

ശുചിന്ദ്രത്തുനിന്നു പത്തുനാഴിക കിഴക്കോട്ടു പോയാൽ ഗ്രാമ്യഭാഷയിൽ പട്ടിക്കാട് എന്നു വിളിക്കാവുന്ന ഒരു ഗ്രാമമുണ്ട്. അവിടെ ഞാൻ വളരെക്കാലം താമസിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൃപ്രസിദ്യനായ ചെമ്പുലിംഗം നാടർ ആ വീട്ടിൽക്കയറി കൊള്ളയടിച്ചുവെന്നാണ് അറിവ്. ഞാൻ അവിടെ താമസിച്ചുകാലത്ത് എനിക്ക് പതിനേഴുവയസ്സ് പ്രായം. ചിലപ്പോൾ ഒറായ്ക്ക് ആ വീട്ടിൽ രാത്രി കിടക്കേണ്ടതായി വന്നിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെയുള്ള രാത്രികളിൽ ഞാൻ ആ തസ്കരപ്രമാണിയെ സ്വപ്നത്തിൽ കണ്ട് പേടിച്ച് ഉണർന്നിട്ടുണ്ട്. വെറും സ്വപ്നമല്ലാതെ ഇംഗ്ലീഷിൽ 'നെററുമെൻ' എന്നു വിളിക്കുന്ന ഭയങ്കരസ്വപ്നം. വല്ലാത്ത ഉത്കണ്ഠയും വിഷാദവും പേടിയും അതു ഇനീപ്പിക്കും. കണ്ണുതുറന്നാലും ചെമ്പുലിംഗം എന്റെ മുൻപിൽ കൈത്തോക്കുമായി നില്ക്കുന്നുണ്ടാവും. 'എന്നെ കൊല്ലല്ലേ' എന്നു ഞാൻ ഒരിക്കൽ ആ രൂപത്തോട് അപേക്ഷിച്ചു പോയി. തമിഴ് മാത്രമറിയാമായിരുന്ന ആ തസ്കരവീരൻ 'ഉള്ളതെല്ലാം ഇങ്ക് എടുക്ക്. എന്നാൽ നിന്നെ ഞാൻ കൊല്ലുകില്ല' എന്നു മലയാളത്തിൽ എന്നോടു പറഞ്ഞു. ഈ മതിവിഭ്രമത്തിന് യഥാർത്ഥമായ ഒരു കാരണം കൂടിയുണ്ടായിരുന്നു. വല്ലാടൻ, പഞ്ചാബിലെ രത്നജിത് സിങ്, ഇലക്ട്രിക് മൈതിൻകുഞ്ഞ, മണക്കാട്ടു നാരായണപിള്ള എന്നീ ഗുസ്തിക്കാരുടെ ഗുരുവായിരുന്നു എന്റെ അപ്പപ്പനായ അയ്മനം കുട്ടൻപിള്ള എന്ന ഗുസ്തിക്കാരൻ. കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാന്റെ കാറോടിച്ച അദ്ദേഹം ഒരുപട്ടി റോഡിനു കുറുകെ ചാടി എന്നു കരുതി പെട്ടെന്നു 'ബ്രെയ്ക്ക്' ചവിട്ടിയപ്പോൾ കാർ ഒരുവശത്തുള്ള കുഴിയിലേക്കു മറിഞ്ഞു. അപ്പപ്പൻ ഇടതുവശത്തിരുന്ന എ.ആർ. രാജരാജവർമ്മയെ കൈയിലെടുത്തുകൊണ്ട് വെളിയിലേക്കു ചാടി. വ്യക്തമായ കേരളവർമ്മയ്ക്ക് അപ്പോൾ മണാം സാദവിച്ചില്ലെങ്കിലും മാരകമായ ഷോക്ക് ഉണ്ടായി. കുറച്ചുദിവസം കഴിഞ്ഞ് അദ്ദേഹം മരിച്ചു. 'പട്ടി ചാടിയെന്നത് കുട്ടൻപിള്ളയ്ക്കു തോന്നിയതിൽ ഒരു കുറ്റവുംമില്ല. കാലൻ എന്നെ കൊണ്ടുപോകാൻ ആഗ്രഹിച്ചെന്നു തോന്നൽ കുട്ടൻപിള്ളയ്ക്ക്

ഉണ്ടാക്കിയതാണ്' എന്നു കേരളവർമ്മ എന്റെ അപ്പപ്പനോടു പറഞ്ഞുവെന്നാണ് അദ്ദേഹം എന്നോട് ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞത്. ഡ്രൈവർക്കു വല്ലായ്മ തോന്നാതിരിക്കാൻവേണ്ടി കേരളവർമ്മ കസവുമേരിയത്തും കസവുമുണ്ടും മറ്റും അദ്ദേഹത്തിനു കൊടുത്തയച്ചുവത്രേ അയ്മനം കുട്ടൻപിള്ളയ്ക്കു തൊപ്പിയില്ലായിരുന്നുവെങ്കിലും കേരളകാളിദാസന്റെ മരണത്തിനു കാരണമുണ്ടാക്കിയ ആളെന്ന നിലയിൽ ഒരു തുവൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൊപ്പിയിൽ ചേർന്നു. അപ്പപ്പനെ കാണുന്ന വേളയിൽ എല്ലാം, തൊപ്പിയില്ലാത്ത ഞാൻ തൊപ്പിയെടുത്തിട്ടുണ്ട് തലയിൽനിന്ന്. മയൂരസന്ദേശമെഴുതിയും ശാകുന്തളം തർജ്ജുമചെയ്തും കാളിദാസന്റെ മേഘസന്ദേശത്തെയും ഒറിജിനൽ ശാകുന്തളത്തെയും അപമാനിച്ച കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാനെ എന്റെ അമ്മയുടെ ഇനയിതാവിലൊരു ആർക്കു വകവരുത്താൻ കഴിയും?

അതിരിക്കട്ടെ. 'ഗുസ്തിപ്രബലത'യുള്ള അയ്മനം കുട്ടൻപിള്ള ഒരുദിവസം രാത്രി ശുരാങ്കുടി എന്ന കാട്ടുപ്രദേശത്തിലൂടെ, കാറോടിച്ചു വരികയായിരുന്നു. ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ മുകളിൽനിന്ന് അടയാളമായി ഒരുപന്തം ഇലിച്ഛ. കാർ അല്പദൂരംകൂടെ മുൻപോട്ടു പോയി. ഒരു വലിയ മരം മുറിച്ചു റോഡിനു

ഉദ്ബുദ്ധമായ ആത്മലാഭത്തിനു സഹായിക്കുന്ന പ്രചാരണം നമുക്കിഷ്ടമാണ്. പക്ഷേ, അതിൽ ഉദ്ബുദ്ധതയ്ക്കു സഹായമരുളുന്ന അംശമില്ലെങ്കിൽ നമ്മൾ പ്രതിഷേധിക്കും. പ്രചാരണപരങ്ങളായ കഥകളെയും കാവ്യങ്ങളെയും ഇതുകൊണ്ടാണ് സഹൃദയർ ഇഷ്ടപ്പെടാത്തത്.

കുറുകെയായി ഇട്ടിരുന്നു. കാർ നിന്നു. ചെമ്പുലിംഗം കുട്ടുകാരോടു കൂടി അപ്പപ്പന്റെ അടുത്തെത്തി. എല്ലാം പിടിച്ചുവാങ്ങിച്ഛ. ഹനുമാന്റെ രൂപം കൊരുത്തിട്ട സർണ്ണമാല വരെ അവർ കൈക്കലാക്കി. 'പെയ്ക്കോ' എന്ന കല്പന. കാർ 'സ്റ്റാർട്ടാക്കിയപ്പോൾ' നിന്നു. 'പെട്രോളിനു പണമുണ്ടോ?' എന്നു ചെമ്പുലിംഗത്തിന്റെ ചോദ്യം. നാഗർകോവിലിൽ എത്താനുള്ള പെട്രോളേയുള്ള എന്ന് അയ്മനം. നാഗർകോവിലിൽനിന്ന് തിരുവനന്തപുരത്ത് എത്താനാവശ്യമുള്ള പെട്രോളിലെ വില ചെമ്പുലിംഗം കൊടുത്തു.

അന്നത്തെ സാക്ഷാൽ ചെമ്പുലിംഗമാണ് എന്റെ പേടിസ്സുപ്നത്തിൽ ആവിർഭവിച്ചത് 'ഗോസ്റ്ററ'യി. പക്ഷേ, നേരം വെളുക്കുമ്പോൾ എന്റെ പേടിയില്ലാത്ത പോകും. ദൂരെ മരുതാമല ഹരിതകണ്ഠകും ചാർത്തി തിളങ്ങുന്നതു കാണുമ്പോൾ രാത്രിയിൽ തസ്കരപ്രമാണിയെ കണ്ടാലും വേണ്ടില്ല അവിടംവിട്ടു പോകേണ്ടതില്ല എന്നു ഞാൻ തീരുമാനിക്കും. ചിലപ്പോൾ മുടർമഞ്ഞ് എന്ന മസ്ലിൻ ചാർത്തിയായിരിക്കും മരുതാമലയുടെ നില. 'പകൽ പകുതി കടന്ന ഭാസ്കരൻ'ന്റെ പ്രകടമരീചികളോട് ശോഭിക്കുന്ന ആ മാമല സായാഹ്നവേളയിൽ അരുണിമയർന്നു നില കൊള്ളും. നിലാവ് പരന്നൊഴുകുന്ന രാത്രികളിൽ രജുതനിർമ്മിതമാണ് അതെന്നു എനിക്കു തോന്നും. ഒരുദിവസം കാലത്ത് ഞാൻ അങ്ങോട്ടേക്കു നടന്നു. ഏതോ തമിഴ് രാജാവ് കെട്ടിയ കോട്ടയുടെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ ചവിട്ടി, 'ഉട' എന്ന വൃക്ഷത്തിന്റെ മുള്ളുകളിൽ പാദമർത്തി ചോരയൊലിപ്പിച്ച് മുന്നോ നാലോ മണിക്കൂർ നടന്നു ഞാൻ മരുതാമലയിൽ എത്തിയപ്പോൾ ശോഭയില്ല, ഭംഗിയില്ല, മുഴുതമിള. വെറും പറക്കെട്ട്. രാജ്യദ്രോഹിയും ജനദ്രോഹിയുമായ സേച്ഛാധികാരിയെപ്പോലെ സൂര്യൻ എന്റെ തലയ്ക്കുമുകളിൽ കത്തിനില്ക്കുന്നു. പക്ഷികളുടെ കളകളില്ല. കാത് പിളർന്നു ചെല്ലുന്ന നിഗൂഢഭത. ചുടേറ്റ് മരുതാമല തളരുന്നതുപോലെ എനിക്കു തോന്നി. എനിക്കും തളർച്ചയുടെ ആരംഭം. അവിടെയുള്ള ഒരു മണ്ഡപത്തിൽ ഞാൻ കയറിക്കിടന്നു. അവിടെ മൂന്നു

സിമാർ. ഇഹലോകസുഖങ്ങളെല്ലാം
പ്രദാനം ചെയ്യുന്നവനാണ് ആ
കാഴ്ചയവസ്ത്രക്കാരെ പിന്നീട് പൊലീസ്
അറസ്റ്റുചെയ്തു. ഏതോ കൊലപാതകം
ചെയ്തിട്ട് സന്നയാസിമാരായി കഴിഞ്ഞു
കൂട്ടുകയായിരുന്നു അവർ. പ്രിയപ്പെട്ട വായന
ക്കാരേ, ദുരൈനിന്നുള്ള ഒരു കാഴ്ചയിലും
വിശ്വാസമർപ്പിക്കരുതേ. ഞാൻ സായാഹ്ന
ത്തിൽ തിരിച്ചു വീട്ടിലെത്തിയപ്പോൾ മരുതാമല
സുവർണ്ണകഞ്ചുകമണിഞ്ഞ് നില്ക്കുന്നുണ്ടാ
യിരുന്നു. സ്നേഹിതരായ നിരൂപകരുടെയും
സൗഹൃദമുള്ള പ്രത്യാധിപന്മാരുടെയും ആനു
കൂല്യമെന്ന മസ്ലിൻ ചാർത്തി മുൾവന്ത്
സിങ്ങിന്റെയും മറുതുള്ളവരുടെയും രചനകൾ
നില്ക്കുന്നു. ദുരൈനിന്നുള്ള കാഴ്ചയ്ക്ക് അവ
മനോഹരങ്ങൾ. അടുത്തു ചെല്ലൂ. ചുട്ടുകൊണ്ട്
ദേഹം പൊളുത്തു. കൂർത്ത കരിങ്കൽക്കുഴപ്പ
ങ്ങൾ തറച്ച് കാലു വിണ്ടുകീറി ചോരയൊലി
ക്കും.

പഴം വരട്ടിയതു തേടി

ഇറ്റാലിയൻ ഫിസിക്കൽ എഴുതിയ Entropy
എന്ന നല്ല പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ച് ഞാൻ
മുൻപ് എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ
ഏറ്റവും പുതിയ പുസ്തകമാണ് Time
Wars. കാലത്തെക്കുറിച്ച് പ്രാഥമികമായ രീതി
യിൽ രചിക്കപ്പെട്ട ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ
ജന്തുശാസ്ത്രപരമായ കാലത്തെക്കുറിച്ച്
(biological time) ഒരഭ്യന്തരമുണ്ട്. അതിൽ
ഒരു സിസ്റ്റം ഡോക്ടറുടെ അനുമാനങ്ങളെക്കു
റിച്ച് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഡോക്ടർ ടെറസ്റ്റീലി
യെന്നാണ് പ്രഭാതകേഷണം കഴിക്കുക. എല്ലാ
ദിവസവും പ്രഭാതത്തിൽ കൃത്യസമയത്ത്
അടുത്തുള്ള ഒരു തേനീച്ചക്കുട്ടിയിൽനിന്നു തേനീ
ച്ചകൾ ഡോക്ടറുടെ മേശപ്പുറത്തുനിന്നു
'ജാം' പങ്കുപറ്റാനായി എത്തും. ഡോക്ടർ
ടെറസ്റ്റീലിയിൽനിന്നു മാറി വീട്ടിനകത്തിരുന്നു
പ്രാതൽ കഴിച്ചുനോക്കിയിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ,
മുൻപുള്ള ദിവസങ്ങളിൽ ഏതുസമയത്തു
തേനീച്ചകളെത്തിയോ ആ സമയത്തുതന്നെ
അവ ടെറസ്റ്റീലി എത്തി ജാമിനുവേണ്ടി
പറന്നു. ആദ്യത്തെ ദിവസം ജാം കണ്ട
സമയത്തുതന്നെ അടുത്തുള്ള ദിവസങ്ങളിലും
അവ എത്തിയതുകൊണ്ട് ഡോക്ടർ തീരു
മാനിച്ചു കാലത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു സ്മരണ
തേനീച്ചകൾക്കുണ്ടെന്ന്. (built-in memory of
time എന്നു ഗ്രന്ഥകാരൻ) കഥകൾ തേനീച്ച
കളാണ്. കലാകൗമുദി, മാതൃഭൂമി ഈ
വാരികകൾ പഴം വരട്ടിയതും. (jam) ആർ
എവിടെ മാറിയിരുന്നാലും തേനീച്ചകൾക്കു
ജാം അന്വേഷിച്ചെത്തും. ഒരു 'ബിൽറ്റ്-ഇൻ
മെമറി ഓഫ് ടൈം' അവയ്ക്കുണ്ട് എന്നതു
ശരി. ഈ രീതിയിൽ വന്നെത്തിയ ഒരു
തേനീച്ചയാണ് 'ഇന്നു പുലർച്ചയ്ക്ക്' എന്ന
ചെറുകഥ. (കലാകൗമുദി—മണർകാട് വിജ
യൻ)

വിശപ്പു സഹിക്കാനാവാതെ വരുമ്പോൾ
അന്യന്റെ പറമ്പിൽ കയറി രാത്രിയിൽ
മരച്ചീനി തോണ്ടിയെടുക്കുന്നവരുണ്ട്. കുറെ
നേരം മണ്ണുമാന്ത്യാലേ കിഴങ്ങു കാണു.
അതു കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞാൽ സംശയത്തോടെ

നാലുപാടും നോക്കിക്കൊണ്ട് വീട്ടിലേക്കു
പോരും. സ്വന്തമായി വീട്ടിലെ പറമ്പിൽ
മരച്ചീനിയുള്ളവർക്ക് അതിന്റെ ആവശ്യമില്ല.
'എടാ ഗോപാലാ, നാലു കപ്പ തോണ്ടിയെടുത്ത്
പുഴുങ്ങി തേങ്ങ ചുരണ്ടിയിട്ട് കട്ടിച്ചമ്മനിയു
മായി കൊണ്ടുവാടാ' എന്നു പരിചാരകനോട്
ആജ്ഞാപിച്ചാൽ മതി. കഥയിലെ വിശപ്പു
കാരൻ (ഭാര്യ പ്രസവത്തിൽ മരിച്ചിട്ടു
മുന്നുകൊല്ലമായി. അതുകൊണ്ട് വിശപ്പുണ്ട്)
അന്യന്റെ പറമ്പിൽ കയറുന്നില്ല. പരിചാരക
നെ വിളിക്കുന്നുമില്ല. തനിയെതന്നെ ഓർമ്മ
യാകുന്ന കിഴങ്ങ് പൊക്കിയെടുക്കുന്നു. അതി
നു കാരണം മരിച്ച ഭാര്യതന്നെ. അവൾ
നിദ്രയിലോ അർദ്ധനിദ്രയിലോ ആവിർഭവിച്ച്
അയാളോടു പറയുന്നു ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന
മകളുടെ—ഉമ്മയുടെ—തലയിൽ പേൻ കൂടി
യിരിക്കുന്നുവെന്ന്. മരുന്തുവാങ്ങി തേക്കണ
മെന്ന്. അല്ലെങ്കിൽ തല മൊട്ടയടിക്കണമെന്ന്.
ഭാര്യ ദുഃഖനിവേദനം നടത്തി സ്നേഹത്തെ
ഉദ്ദീപിപ്പിച്ചിട്ട് സ്വർഗ്ഗത്തേക്കു വീണ്ടും കയറി
പ്പോകുമ്പോൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന ഭർത്താവ്
'റിട്രോസ്പെക്ടിവ് ടെക്നിക്ക്'ലൂടെ സാദൃ
ശ്യമുള്ളതെന്നു സ്പഷ്ടമാക്കുന്നു. ഭാര്യ
മുന്നാമത്വം ഗർഭിണിയായപ്പോൾ ഭർത്താവ്
നിർദ്ദേശിച്ച ഗർഭച്ഛിദ്രം നടത്താമെന്ന്.
അത് അവൾക്ക് ഷോക്കാായി. പ്രസവിച്ചപ്പോൾ
ചാപിള. അവളും പേറിൽ മരിച്ചു. ഭർത്താവിന്
ദുഃഖവും നിരാശതയും. എങ്കിലും കുഞ്ഞുങ്ങ
ളുടെ അമ്മയല്ലേ? സഹതാപമെങ്കിലും കാണാ
തിരിക്കുമോ? സ്വല്പം വിശപ്പ്—കേശവ
ദേവിന്റെ ഭാഷയിലാണെങ്കിൽ ഹൃദയത്തി
ന്റെ വിശപ്പ്—ഉണ്ടാകാതിരിക്കുമോ? അയാൾ
സ്മരണയുടെ മരച്ചീനി ഉയർത്തിയെടുക്കുന്നു.

വളരെ കായലിൽ ഇറക്കി വഞ്ചിക്കാരൻ
തുഴത്താൽ അത് എവിടെയെങ്കിലും അടുപ്പി
ക്കണമല്ലോ. മണർകാട് വിജയന്റെ കഥാ
വഞ്ചി ഒരിടത്തും അടുക്കുന്നില്ല. അലങ്കാര
മുപേക്ഷിച്ചു പറയട്ടെ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ
കഥയ്ക്ക് ഒരു പോയിന്റുമില്ല. എത്രയോ
സ്ത്രീകൾ പ്രസവത്തിൽ മരിക്കുന്നു. പ്രസവം
എന്ന ആ പ്രത്യക്ഷസത്യത്തിനപ്പുറത്തുള്ള
ഏതെങ്കിലും പരോക്ഷസത്യമെടുത്തു കാ
ണിക്കുമ്പോഴാണ് അതു സാഹിത്യമാവുന്നത്.
അങ്ങനെ ചെയ്യാത്തതുകൊണ്ട് സാഹിത്യ
ത്തിലേക്ക് ഇത് ഉയരുന്നില്ല. ഒരു ജീവിത
സത്യത്തിന്റെ പുനരാവിഷ്കരണം മാത്ര
മാണിത്.

“പുനർജന്മമൊട്ടിട നടന്നു”

പുണ്യവാളന്മാരെന്നും പാപികളെന്നും
വിഭിന്നങ്ങളായ വർഗ്ഗങ്ങളില്ല. മിക്ക ആളുകളും
ചിലപ്പോൾ സത്യസന്ധരാണ്, ചിലപ്പോൾ
അങ്ങനെയല്ല. ചിലപ്പോൾ സഹായിക്കും.
മറു ചിലപ്പോൾ സഹായിക്കില്ല” എന്ന് ഒരു
മനശാസ്ത്രജ്ഞൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. സത്യവും
ഇതുതന്നെ സത്യം തന്നെ. കവിതകളും നോവ
ലുകളും സാഹിത്യം സഹായകമായി കൊണ്ട്
ഇതു കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആരെങ്കിലും കഷ്ട
പ്പെടുന്നുവെന്നറിഞ്ഞാൽ അയാളുടെ വീട്ടിൽ
ആരുമറിയാതെ ചെന്ന് ഒരു സ്വർണ്ണനാണയം

ചങ്ങമ്പുഴ

മേശപ്പുറത്തു വച്ചിട്ട് പോകുന്ന മേയർ ഷാങ്
വൽ ഷാങ് തന്റെ പേരുള്ള ഒരുത്തനെ
അറസ്റ്റുചെയ്തതിനെ കോടതിയിൽ വിസ്തരി
ക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അറിഞ്ഞ് അങ്ങോട്ടു പോകു
ന്നു. (പാവങ്ങൾ എന്ന നോവൽ) വഴിക്കുവച്ച്
അദ്ദേഹത്തിന്റെ കുതിരവണ്ടിക്കു കേടു
പറുന്നു. യാത്ര നിർവ്വഹണം തുടരാൻ
സഹായിച്ച ഒരു ബാലൻ പണം ചോദിച്ചപ്പോൾ
സ്വർണ്ണനാണയങ്ങൾ വാരിയെറിയുന്ന മേയർ
അവന് ഒരു ചെറിയ നാണയംപാലും
കൊടുത്തില്ല. മാത്രമല്ല അവനെ ഭർത്സിക്കു
യും ചെയ്തു എന്നാണ് എന്റെ ഓർമ്മ.
ഏത് ഉത്കൃഷ്ട പുരുഷനും നന്മയിൽ
“ശരാശരി”ക്കാരനാണെന്ന് ആ മനശ്ശാ
സ്ത്രജ്ഞൻ പറഞ്ഞത് തികഞ്ഞ സത്യമാണ്.
പക്ഷേ, പ്രവൃത്തികൾക്കു സാർത്ഥകത്വം
വരണമെങ്കിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട സാന്നിദ്ധ്യം
ഗ്രഹിക്കുന്നവർക്കു യോജിച്ചവിധത്തിൽ പ്ര
വർത്തിക്കണം. ‘അന്യനെ വേദനിക്കരുത്’
എന്നു സാമാന്യമായ സാന്നിദ്ധ്യം നിറയ്ക്കാം.
ആ അന്യൻ ഒരു ഹേതുവുമില്ലാതെ നമ്മെ
വാക്കുകൾകൊണ്ടു കൂത്തി മുറിവേല്പിക്കു
മ്പോൾ നമ്മൾ പകരം ഒന്നും പറയാതെ
നടന്നുപോയാൽ സന്നിദ്ധ്യം ഇയിക്കും. ആ
പ്രവൃത്തി സാർത്ഥകമാകും. ഹൃദയത്തിൽ
ഒരു സംഘട്ടനം നടന്നതിനുശേഷമാവും
മൗനം അവലംബിച്ചുള്ള ആ പോക്ക്. ഈ
സംഘട്ടനത്തെ ഒട്ടൊക്കെ ആകർഷകമായി
പ്രതിപാദിക്കുന്ന ചെറുകഥയാണ് അഷ്ടമുർ
ത്തിയുടെ ‘എലിവേയ്റ്റിലെ അവസരങ്ങൾ’
(കുങ്കുമം വാരിക). ലിഫ്റ്റിൽ ആരോ കളഞ്ഞ
തുറുരുപ നോട്ട് കിടക്കുന്നു. ലിഫ്റ്റ്
പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നവൻ ഉറക്കം. കൂടെ ഒരു
സ്ത്രീ മാത്രമേയുള്ളൂ. യാദൃച്ഛികമായി
വിളക്കുകെട്ടിട്ടും അയാൾക്കു നോട്ട് കുന്ന്
ഞ്ഞെടുക്കാൻ പേടി. അത് എടുത്തെങ്കിൽ
ഒരുത്തന്റെ കൈയിൽനിന്നു കടം മേടിച്ച്
തുറുരുപ തിരിച്ചു കൊടുക്കാമായിരുന്നു.
എന്നിട്ടും സന്നിദ്ധ്യപിന്തയ്ക്ക് ഇയാൾ കൈ
വരുന്നു. നോട്ട് എടുക്കാതെ അയാൾ
ലിഫ്റ്റിൽനിന്ന് ഇറങ്ങിപ്പോകുന്നു. ഇവിടെ

കർമ്മകൗമുദി 48

കൊടുത്തവിധം കലാത്മകമായില്ല. പിന്നീട് അനുഭവമെന്നത് നേരിട്ടുള്ള പക്ഷെക്കുറവല്ല. സ്വർഗ്ഗം വർണ്ണിക്കാൻ കവിക്കോ കഥാകാരനോ അവിടെ ചെല്ലേണ്ടതില്ല. ഇയാൾഗോയെ സൃഷ്ടിച്ച ഷെയ്ക്സ്പിയർ ഇയാൾഗോയുമല്ല. അനുഭവമെന്നതും ഇന്മ സിദ്യമായ കഴിവാണു്; ആവിഷ്കാരത്തിനുള്ള കഴിവുപോലെ. ഇതു മനസ്സിലാക്കി സതി ധാരാളം ചെറുകഥകൾ വായിക്കുകയും കലയുടെ ചട്ടക്കൂട്ടിലൊതുക്കി പ്രചാരണത്തെ കൊണ്ടുവരികയും ചെയ്യണമെന്നാണ് എനിക്കു പറയാനുള്ളത്.

സംഭവങ്ങൾ

1. നമ്മുടെ പ്രശസ്തനായ ഒരു കവിയെക്കുറിച്ചു ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ് എനിക്കു കൂടുതൽ എഴുതുമായിരുന്നു. 'തൊടുത്തിന് അഞ്ഞൂറുവട്ടം അദ്ദേഹത്തെ മഹാകവിയെന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുമായിരുന്നു. ഒരുദിവസം ജി., എ.ഡി. ഹരിശർമ്മ ഇവരോടൊരുമിച്ച് ഞാനും ഒരു മിററിങ്ങിനു പോയി. പാലായ്ക്കുടുത്തുള്ള വിളക്കുമാടം എന്ന സ്ഥലത്തായിരുന്നു സമ്മേളനം. കാറിലിരുന്നുകൊണ്ട് ശങ്കരക്കുറുപ്പ് ആ കവിയെ മഹാകവി എന്നു പലതവണ വിശേഷിപ്പിച്ചു. എനിക്കത് അസഹനീയമായിത്തോന്നിയപ്പോൾ ഞാൻ അദ്ദേഹത്തോട് ഇംഗ്ലീഷിൽ പറഞ്ഞു: "Sir you are confusing poetry with metrical composition" ജി. എന്നെ ഒന്നു നോക്കി 'നിങ്ങൾ സത്യം പറയുന്നു' എന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ വിളിച്ചുപോയി.

2. ആകാശവാണിയിൽ ജോലിയുണ്ടായിരുന്ന ഇ.എം.ജെ. വെണ്ണിയുരും ഞാനും പന്തളം എൻ.എസ്.എസ് കോളേജിൽ ഒരു സമ്മേളനത്തിനു പോയി. ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ് കവിയല്ലെന്നു എൻ. ഗോപാലപിള്ള പറഞ്ഞതിനു മറുപടിയായിരുന്നു എന്റെ പ്രഭാഷണം. വെണ്ണിയൂർ എന്നെ എതിർത്തു പ്രസംഗിച്ചു. ശങ്കരക്കുറുപ്പിന്റെ കാവ്യങ്ങൾ വെറും ക്രാഫ്റ്റാണെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംബലിസം സംബലിസമല്ലെന്നുമാണ് വെണ്ണിയൂർ പറഞ്ഞത്. തിരിച്ചു പോരുമ്പോൾ ഞാൻ വെണ്ണിയൂരിനെ അറിയിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മതം അത്രകണ്ടു ശരിയല്ലെന്ന്. ഉടനെ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: Krishnan Nair Don't confuse poetry with verse. Sankara Kurup is only a versifier.

3. വളളത്തോൾ മഹാകവിയായെന്നെങ്കിലും കേരളത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതയ്ക്കു പ്രചാരമുണ്ടാക്കിയത് എന്റെ ഗുരുനാഥനായ സി.ഐ. ഗോപാലപിള്ളസ്സാറാണ്. സാറിന്റെ പ്രഭാഷണങ്ങൾ സുന്ദരങ്ങളാണ്. ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹം പ്രഭാഷണത്തിനിടയിൽ പറഞ്ഞു: എന്റെ വീട്ടിനടുത്ത് ഒരു റേഷൻകടക്കാരനുണ്ട്. അയാൾ കാലത്ത് നാലുമണിക്ക് ഉണർന്ന് ഈശ്വരപ്രാർത്ഥന നടത്തും. "എന്നെ നരകത്തിൽ മുളയ്ക്കുകയില്ല വലിക്കുമ്പോൾ അങ്ങ് എന്നെ രക്ഷിക്കണെ എന്ന് പലതവണ ഉറക്കെപ്പാടും. അപ്പോൾ തന്നെ നരകത്തിൽ തള്ളുമെന്നും അവിടെ തന്നെ മുളയ്ക്കുകയില്ല വലിക്കുമെന്നും അയാൾക്കു നല്ല ഉറപ്പാണ്" സദസ്സ് ചിരിച്ചു.

വളളത്തോൾ

4. തിരുവനന്തപുരത്തെ സെനറ്റ് ഹാളിൽ ആരോ ചങ്ങമ്പുഴയുടെ 'കാവ്യനർത്തകി' എന്ന കാവ്യം ചൊല്ലുകയാണ്. പരസ്യമായി ചങ്ങമ്പുഴയെ മുട്ടായിക്കവിവെന്നും ഇപ്പുള്ളി രാഘവൻപിള്ളയെ തുങ്ങിച്ചത്തവൻ എന്നും പറയാറുള്ള എൻ. ഗോപാലപിള്ള അടുത്തിരുന്ന എന്നൊടു പറഞ്ഞു: "Krishnan Nair, this poem is a miracle. പിന്നെ ചില പദങ്ങൾ ഉയർന്നുനില്ക്കുമെന്നൊരു ഓക്ഷയുണ്ട്. ചുറ്റും വിടുന്ന സുന്ദരിയുടെ ഒരു പല്ലു ഉതിനിന്നാൽ എങ്ങനെയോ അങ്ങനെ."

തീയല്ല.

അസ്തമയശോഭയാണ്

ഞാനും കൂട്ടുകാരും മഹാരാഷ്ട്രയിലെ വനപ്രദേശത്തു നടക്കുകയായിരുന്നു ഒരു സായാഹ്നത്തിൽ. ഞങ്ങൾ നടക്കുന്നത് സഞ്ചാരയോഗ്യമായ പാതയിലൂടെയെന്നാണ്. ആ പാത കിഴക്കാരുക്കായി പോകുന്നു ഒരുവശത്ത്. അവിടെ ഒരു കൊച്ചുപ്രവാഹം. പ്രവാഹത്തിനപ്പുറത്തു കാട്. പെട്ടെന്ന് കൂട്ടുകാരിൽ ഒരുത്തൻ പറഞ്ഞു: അതാ പുലി! ഞങ്ങൾ നോക്കിയപ്പോൾ ഒരു പുലി നീരൊഴുക്കിൽനിന്ന് വെള്ളം കുടിക്കുകയാണ്. ശബ്ദം കേൾപ്പിക്കരുതെന്ന് പുലിയുടെ സ്വഭാവം നല്ലപോലെ അറിഞ്ഞ ഒരു ചങ്ങാതി ആംഗ്യം കാണിച്ചു. പുലി ദാഹം തീർത്തു വനത്തിനുള്ളിലേക്കു പോകുന്നതു വരെ ഞങ്ങൾ ശ്വാസം പിടിച്ചുനിന്നു. എന്നിട്ട് സാഹസികനായ ഒരു സുഹൃത്തിന്റെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ച് ഞങ്ങൾ കിഴക്കാരുക്കായ വശത്തിലൂടെ മെല്ലെയിറങ്ങി വനത്തിൽ കടന്നുചെന്നു. എനിക്കു വല്ലാതെ പേടിയിായി. 'വരുന്നില്ല ഞാൻ' എന്നു പറഞ്ഞെങ്കിലും കൂട്ടുകാരൊക്കെ മുന്നോട്ടു പോകുകയായിരുന്നു. അവരുടെ സ്ഥിരമായില്ലാതെ എനിക്കൊന്നിര വാസസ്ഥലത്ത് തിരിച്ചെത്താനും കഴിയുമായിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് അവരോടുകൂടി നടക്കാൻ ഞാൻ നിർബ്ബാധമായി. വന്യമൃഗങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഒരു പേടിയില്ലാതെ നടന്ന

ചങ്ങാതികളിൽ ഒരുത്തൻ പെട്ടെന്നു നിന്നിട്ടു പറഞ്ഞു: 'അതു കാട്ടുതി'. ഞങ്ങൾ സ്തംഭിച്ചുപോയി. തീതന്നെ. അതു പടർന്നുപടർന്ന് ഇങ്ങോട്ട് എത്തുകില്ലെന്ന് ആരറിഞ്ഞു? അപ്പോഴാണ് ഒരാൾ പറഞ്ഞത് 'അയ്യോ അതു തീയല്ല. അസ്തമിക്കുന്ന സൂര്യന്റെ ചുവപ്പു നിറമാണ്. കാട്ടിനപ്പുറത്തുള്ള ഏതോ വെളി പ്രദേശത്തുനിന്ന് അത് മരങ്ങളുടെ ഇടയിലൂടെ അരിച്ചരിച്ച് എത്തുകയാണ്.' ശരിയായിരുന്നു ആ പ്രസ്താവം. കുറെനേരം ആ ശോഭ ഞങ്ങൾ നോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നു. തിരിച്ചു പോരികയും ചെയ്തു. ഈ സംഭവം ഓർമ്മിച്ചത് കേരളകുമ്പുടി വിശേഷാൽപ്രതിയിലെ 'അനസൂയയുടെ കൂട്ടുകാരി' എന്ന നീണ്ട കഥ വായിച്ചപ്പോഴാണ്. (കഥാകാരൻ മാർ ഇ.വി. ശ്രീധരനും എസ്. ഭാസ്കരൻ പ്രസംഗം) നാഗരികജീവിതത്തിന്റെ കൊടുംകാട്ടിൽ കണ്ട ശോഭ ആളിക്കത്തുന്ന അഗ്നിയാണെന്ന് പലരും തെറ്റിദ്ധരിച്ചു. അത് തീയല്ല. ഇതു നല്ല പെൺകുട്ടിയുടെ തിളക്കമാണെന്ന് ഒരാളും മരണത്തിലേക്കു നീങ്ങുന്ന അയാളുടെ അമ്മയും അറിയുന്നു. അവർ രണ്ടുപേരും ആ തിളക്കത്തെ—ഇമുന്നെ—അംഗീകരിക്കുമ്പോൾ കഥ പശ്ചാത്താപത്തിലേക്കു മാത്രമല്ല, രോഗം ഒരിടത്ത്. അതിനടുത്തു ജീവിയും. ഒന്നു നശിക്കുമ്പോൾ മരണാനുതളിർക്കുന്നു. ഈ വിനാശാത്മകതയും തളിർക്കലും ഇഹലോകജീവിതത്തിന്റെ സവിശേഷതയാണല്ലോ. അതു വ്യത്യാസപ്പെടുത്തുവാൻ കഥാകാരൻ മാർ. കഥയുടെ ആഖ്യാനരീതി പലപ്പോഴും പാളിപ്പോകുന്നു. അതു സംഭവിക്കാതിരുന്നെങ്കിൽ ഇക്കഥയിലെ പ്രശ്നം കൂടുതൽ ശക്തിയോടെ അനുവാചകഹൃദയത്തിൽ വന്നുവീഴുമായിരുന്നു.

★ ★ ★

മരണം സംഭവിച്ച വീട്ടിൽച്ചെന്നാൽ ഒരക്ഷരം പോലും മിണ്ടരുത്. കുറെനേരം മൗനമായി ഇരുന്നതിനുശേഷം ഗൃഹനായകനോടു യാത്ര ചോദിച്ചിട്ട് ഇറങ്ങിപ്പോരണം. മരണം ചെങ്കാൽ നടത്തുന്ന ആ അന്തരീക്ഷത്തിൽ ഒരു നാദമരംഗവും ഉയരാൻ പാടില്ല. വകതിരിവ് ഇല്ലാത്തവർ 'അദ്ദേഹം കഷ്ടപ്പെട്ടോ? അവസാനം വരെ ഓർമ്മയുണ്ടായിരുന്നോ?' എന്നൊക്കെ സ്നേഹപൂർവ്വമായി ചോദിക്കും. അതുകൊണ്ട് ഗൃഹനായകൻ അത് അസ്വസ്ഥത ഉളവാക്കുകയേയുള്ളൂ.

വിമർശനം അസ്വസ്ഥത ഇനിക്കില്ലെന്നതും ഇങ്ങനെതന്നെ. ഒരു കവിയെ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു നോവലിസ്റ്റിനെ ബഹുജ്ഞാന അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവർക്ക് (സ്ഥിതികാരൻ മാർക്ക്) എതിരായി വിമർശകൻ എന്തു പറഞ്ഞാലും ഇനങ്ങൾ ക്ഷോഭിക്കും. തങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിച്ചതിനു വിപരീതമായി വിമർശകൻ പറയുന്നതുകൊണ്ടാണ് ആ ക്ഷോഭം. പക്ഷേ, താൻ എഴുതുന്നതാണ് സത്യമെന്നു വിചാരിക്കുന്ന വിമർശകൻ ആ ക്ഷോഭമുളവാക്കാതിരിക്കാൻ സാധ്യമല്ല. മരിച്ച വീട്ടിൽച്ചെന്നാൽ മിണ്ടാതിരിക്കാം. സ്ഥിതികാരൻ മരിക്കുമ്പോൾ വിമർശകൻ മിണ്ടിപ്പോകും.

പരഹൃദ്യോപാധിയാണു ഇല്ലാത്തതും ഉണ്ടോ? ഉണ്ടെന്നുതന്നെയാണുതന്നെ. എന്റെ ബോധ്യം യഥാർത്ഥമായ പ്രശസ്തി—ഒരു പ്രത്യേകത—യശസ്സ്. അലകളല്ലല്ലോ ആഴത്തിന്റെ അളവുകോൽ.

പ്രപഞ്ചമാധ്യമങ്ങളുടെതായ്ക്കു യുഗത്തിൽ പററിയ സാമർത്ഥ്യമുള്ളവർക്ക് ബഹുജനശ്രദ്ധ എളുപ്പത്തിൽ ആകർഷിക്കുവാൻ കഴിയും. കാരണം നാനാവശങ്ങളിലേക്കും സദാ സ്വയം ചലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു മുവിക്യാമറാപോലെയാണ് മനുഷ്യമനസ്സ്. പുതിയതൊന്നും വിട്ടുപോകാതിരിക്കാൻ വേണ്ടിയാണ് ഈ നിരന്തര ചലനം. വൈചിത്ര്യങ്ങൾ തന്മൂലം പെട്ടെന്നു അതിനെ ആകർഷിക്കും. ചലനമാണല്ലോ ജീവൻ. ചലനമാണ് വളർച്ച; ചലനാത്മകമായതേ മനസ്സിനെ ആകർഷിക്കൂ. പുതിയ പ്രതിഭാസങ്ങൾ അതിനെ വിശേഷിപ്പിക്കുകയല്ലെന്നു. പുതിയതെന്ന് പറഞ്ഞാൽ പരിണാമത്തെ ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നവ; വളർച്ചയെ സഹായിക്കുന്നവ. പുതിയവ പക്ഷേ, വല്ലപ്പോഴുമേ ആവിർഭവിക്കുന്നുള്ളൂ. എന്നാൽ കള്ള സന്യാസിമാരെപ്പോലെ പുതുമയുടെ വേഷംകെട്ടി വിചിത്രമായ ഭാവങ്ങളും നിലപാടുകളും സ്വീകരിച്ചു വരുന്നവയ്ക്ക് പത്തമില്ല. ഇത്തരം എഴുത്തുകാരും കൂട്ടത്തിൽ എളുപ്പത്തിൽ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടുന്നു. ഇത്തരക്കാർ ഉൾപ്പെട്ട ഗ്രൂപ്പുകൾ പരസ്പരം സഹായിക്കാനുണ്ടെങ്കിൽ ഒരുതരം കീർത്തിയും എളുപ്പത്തിൽ കെട്ടിപ്പടുക്കാൻ കഴിയും. ഈ കീർത്തി പ്രായേണ പത്രപംക്തികളിലും പ്രസംഗവേദികളിലും തുങ്ങിയാണ് നിലക്കുക. കാരണം പുതുമയുടെ നാട്യങ്ങളെല്ലാതെ പുതുമായി പകർന്നുകൊടുക്കാൻ ജീവാംശങ്ങളൊന്നും അവരുടെ ഉള്ളിലില്ല. സജീവമായ അനുഭവങ്ങൾ വായനക്കാരിൽ സഞ്ചയിക്കുവാനും അവർക്ക് കഴിയുന്നില്ല. ഇങ്ങനെ നേരിട്ടനുഭവമില്ലാത്ത വായനക്കാർക്ക് ഇതു ഒരുതരം സെക്കൻഡ് ഹാൻഡ് പ്രസിദ്ധി മാത്രമായിരിക്കും. വേരോടാത്ത ഇത്തരം പ്രസിദ്ധികൾ വൈചിത്ര്യത്തിന്റെ അടുത്ത തീര വരുന്നതോടുകൂടി ഒഴുകിപ്പോവുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഇതല്ല യഥാർത്ഥ യശസ്സ് എന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. അതു ഹിമഖണ്ഡത്തെപ്പോലെ എട്ടിൽ ഏഴുഭാഗവും ജലപ്പുരപ്പിൽ അമർന്നുകിടക്കുന്നു—വായനക്കാരുടെ അനുഭവസരസ്സിൽ ഒരു വായനക്കാരന്റെയല്ല, ഒരാളിന്റെ വായനക്കാരന്റെയല്ല, നാനാതരത്തിലും തലത്തിലും കാലഗതിയിലുമുള്ള വായനക്കാരുടെ മറ്റൊരു തരത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ സഹൃദയന്മാരുടെ കാലപരീക്ഷിതമായ മുഖ്യധാരയിൽ അമർന്നുകിടക്കുന്ന യശസ്സാണ് യഥാർത്ഥമായ യശസ്സ്. അതിന് ഔപചാരികമായ അംഗീകാരവും പ്രത്യക്ഷമായ പ്രശംസയും ആനന്ദപാതികമായ അളവിൽ കിട്ടിയെന്നു വരാം; ഇല്ലെന്നു വരാം. അതൊന്നും അത്ര അർത്ഥവത്തായ കാര്യമല്ല. ഇതൊക്കെ എഴുത്തുകാരന് സന്തോഷം തരുന്നവയാ

ണെങ്കിലും രേഖ്യകഴിഞ്ഞാൽ വഞ്ചിക്കണവയാണെന്നും പറയാതെ വയ്യ. പ്രകൃതിശക്തികൊണ്ട് വളർന്ന് പൂക്കുന്ന സാമ്പത്തുള എഴുത്തുകാരെക്കുറിച്ചാണ് ഇവിടെ പറയുന്നത്. അങ്ങനെയുള്ളവർ സാമൂഹ്യമാന്യതയോട് നിസ്സംഗത പുലർത്തുന്നതാണ് നല്ലതെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നു. മറിച്ച് ആസക്തരായാൽ ഒരു ഘട്ടം കഴിയുമ്പോൾ മാന്യതയെത്തേടിപ്പോകാൻ തുടങ്ങും; മാന്യത സംഘടിപ്പിക്കാനും തുടങ്ങും. പ്രത്യക്ഷപ്രശംസയും ഔപചാരികമായ അംഗീകാരവും 'സ്വർഗ്ഗത്തിൽ നിന്നുള്ള മഴപോലെ' സ്വയമേവ വീഴുന്നവയല്ലല്ലോ; തുറന്നു പറഞ്ഞാൽ കറുത്തൊക്കെ വീഴിക്കണവ തന്നെയാണ്. ഇങ്ങനെ പടുത്തു കെട്ടുന്ന സാമൂഹ്യമാന്യത, തിരിഞ്ഞു എഴുത്തുകാരന്റെ അന്തഃകരണത്തിലും അനിവാര്യമായ മാറ്റം വരുത്തുന്നു. സമൂഹത്തിലെ 'മാന്യന്' ചേരുന്ന വിധത്തിൽ ഉള്ളിലെ എഴുത്തുകാരനും 'മാന്യ' നായിത്തീരുന്നു. എന്നു പറഞ്ഞാൽ മാന്യതയുള്ള കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു മാത്രം എഴുതുന്ന...സമൂഹത്തിലെ 'മാന്യന്മാർ' തന്നെ പല കക്ഷിക്കുറാണ്. ഒരു കക്ഷിക്കും അരോചകമാകാത്ത തരത്തിൽ എഴുത്തുകാരൻ സ്വയം മാറുന്നു. വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ നിശിതത കുറയുന്നു. നിലവിലുള്ള മൂല്യങ്ങളെ ചോദ്യം ചെയ്യുവാനും എതിർക്കുവാനും പ്രകോപിപ്പിക്കുവാനും കാലത്തിനുമപ്പുറം നിലക്കുവാനും അറയ്ക്കുന്നു. എഴുത്തുകാരനെ എഴുത്തുകാരനാക്കുന്നതാകട്ടെ, മുമ്പും പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുപോലെ, കാലത്തോടുള്ള അവന്റെ സംഘർഷമാണ്; ആ സംഘർഷം വിസർജ്ജിക്കുന്ന ഓജസ്സാണ്. ഏതൊക്കെയാണ് ഉപരിതലപ്രശംസകളിലും ഔപചാരിക മാന്യതയിലും ഭൂമിക്കാതിരിക്കാനുള്ള ന്യായങ്ങൾ. സോമർസെറ്റ് മോമും എവിടെയോ പറഞ്ഞതായി ഓർക്കുന്നു, സമൂഹത്തിലെ എഴുത്തുകാരന്റെ സ്ഥാനം പൊങ്ങുതോറും അവനിലെ എഴുത്തുകാരൻ തളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുമെന്ന്.

ഈ കാര്യങ്ങളൊക്കെ വന്ന വാക്കിന് ഇങ്ങനെ പറയുന്നു എന്നല്ലാതെ സഹൃദയന്മാരുടെ കാലപരീക്ഷിതമായ മുഖ്യധാരയിൽ അമർന്നുകിടക്കുന്ന ആരവ വിമുഖമായ യശസ്സ് എന്നിരിക്കണെന്ന അനുഭവസാധിമാനമൊന്നും ഇവിടില്ല. എന്നുവെച്ച് ഞാനതിനെ നിഷേധിക്കുന്നു എന്നും അർത്ഥമില്ല. എന്നിക്ക് ഇതേക്കുറിച്ച് ഒന്നുതന്നെ പറയുവാൻ നില്ക്കുള്ളിയില്ല എന്നതാണ് വസ്തുത. Letters to posterity seldom reach there—ഓവി തലമുറയ്ക്കയ്ക്കുന്ന സന്ദേശങ്ങൾ ചുരുക്കമായേ അവയുടെ എത്താറുള്ളൂ—എന്നും അപ്സ് ഓർഡർ ഉദ്ധരിച്ച ഒരു ചൊല്ല് ഇവിടെ ഓർത്തുപോകുന്നു. തല്ലാലകീർത്തിയുടെ തീരപ്പറ്റത്തു കയറി അനുഗൃഹീതയിലേക്കും സഞ്ചരിച്ചുകളയാം എന്ന വിചാരം സാമാന്യികമാണ്. എങ്കിൽക്കൂടികുമാരനാശൻ സന്ദർഭവശാൽ പറഞ്ഞതായി കേട്ടിട്ടുണ്ട്, തന്റെ കവിത വായി

ക്കാൻവേണ്ടി അന്യർ മലയാളം പഠിക്കുന്ന ഒരു കാലവും വരുമെന്ന്. (കാളിദാസകൃതികൾ വായിക്കാൻവേണ്ടി ചില ജർമ്മൻകാർ ആശാന്റെ അടുത്തും സംസ്കൃതം പഠിക്കാൻ വന്നതാണ് സന്ദർഭം) കാലചക്രഗതിയിൽ ഏതുക്കളെപ്പോലെ മാറിവരുന്ന സഹൃദയന്മാരുടെ ഒരു തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്ന കേവലഭാവങ്ങൾ തന്റെ കൃതികളിലുണ്ടെന്ന ആശാന്റെ വിശ്വാസം ശരിയെന്നു വന്നതു നല്ല കാര്യംതന്നെ—പക്ഷേ, സാധാരണ കാര്യമല്ല. ചില മൂന്നാംകിട കവികളും രേണാനന്തരയശസ്സ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതായി അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അവരവരുടെ കണ്ണിൽ അവരവർ വലുതു. ഏതു ശരീരം ഏതു തെരു? ഈ വഴിയേ മനസ്സിനെ വിട്ട് ഇളിഭ്യനാകാതിരിക്കണമെന്നുതന്നെ നല്ലതു്.

എന്നാലും ഇന്നോളമുള്ള എന്റെ സാഹിത്യജീവിതത്തിലേക്കു തിരിഞ്ഞു നോക്കുമ്പോൾ സംഗ്രഹിതമെന്നറയ ചില വസ്തുതകളുണ്ട്. ഇരുപത്തിയഞ്ചു മുപ്പതു കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പുമുതലുള്ള എന്റെ കൃതികൾ ഇന്നും അന്നത്തെപ്പോലെ ജീവിക്കുന്നു ജീവിതമനുസരണത്തിൽ ഒന്നും പിന്നോക്കം പോയിട്ടില്ല. വളരെ ക്ലേശിച്ചു വളർത്തിയ മക്കൾ അതിജീവിക്കുന്നതു കാണുന്ന ഒരച്ഛന്റെ ചാരിതാർത്ഥ്യം എനിക്കിപ്പോൾ തോന്നാതിരിക്കുന്നില്ല.

അതുപോലെ പറയട്ടെ, സാഹിത്യത്തിലുള്ള എന്റെ നില ഉയർത്തുന്നതിനോ പരത്തുന്നതിനോ വേണ്ടി ഞാൻ ആരെയും ഇന്നോളം ചെന്നു ആശ്രയിച്ചിട്ടില്ല; ആരുടേയും, ഒരു ശക്തിയുടേയും, രക്ഷാധികാരത്തിന് നടന്നിട്ടില്ല; ആ ഉദ്ദേശ്യത്തിനു വേണ്ടി ഒരു ചിരിയോ, പ്രണാമമോ ഭംഗിവാക്കോ ചെലവഴിച്ചിട്ടുമില്ല. ഇതു ഒരു അഹങ്കാരം പറച്ചിലല്ല. മറിച്ച് എന്റെ ഒരുക്കത്തിന്റെ കാരണം പറയുക മാത്രമാണ്.

ഇതുമത്രമല്ല...എന്റെ രചനാ ജീവിതത്തിന്റെ പകുതിയും ഏറ്റവും ഒത്തു കുന്ന നിത്യജീവിതവൃത്തിയിലായിരുന്നുപോലോ ഞാൻ—ഓഫീസ് പണിയിൽ. അതു ഉപേക്ഷിച്ചിട്ട്, അർത്ഥിതമായ ജീവിതങ്ങളിൽ പേനയ്ക്കുമായി ഇറങ്ങി. അവിടെയും എന്റെ മാനസസന്താനങ്ങൾ എന്നെ താങ്ങി നിറുത്തി—ഏറ്റവും സ്വച്ഛന്ദമായ ജീവിതം എന്നിക്കവർ അനുവദിച്ചു അഭിമതത്തിൽനിന്നും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലേക്കും എന്നും പ്രാണവായുപോലെ ഞാൻ കരുതിയിരുന്ന സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലേക്കും.

—ആ ആദർശ സ്വാതന്ത്ര്യം അനുവദിച്ചുതന്ന എന്റെ വായനക്കാരോട്, വായനക്കാരുടെ തലമുറകളോട്, എന്നിക്ക് ഉള്ള നന്ദി എന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തോളം തന്നെ വിലയുറപ്പാതാണ്. എന്റെ പേന ഏറ്റവും ധന്യതയോടെ എഴുതിയിട്ടുള്ള വാക്കുകളിൽ ചിലതാണ് ഇവ എന്നതിൽക്കവിഞ്ഞു ഞാനെന്നാണ് ഇവിടെ പറയുക!

(അവസാനിച്ചു)

എം. കൃഷ്ണൻനായർ

സാഹിത്യവാദപദ്ധതി

‘പാവങ്ങൾ’ എന്ന നോവലിലെ പ്രധാനകഥാപാത്രമായ ഷാങ് വൽ ഷാങ് പത്തൊൻപതുകൊല്ലം കാരാഗൃഹത്തിൽ കിടന്നത് ഒരു കവ്യം. റൊട്ടി മോഷ്ടിച്ചതുകൊണ്ടാണ്. വിറകുവെട്ടുകാരനായ അയാൾക്ക് അന്ന് ഒന്നും കിട്ടിയില്ല. വീട്ടിൽ സഹോദരിയുടെ കത്തുങ്ങൽ പട്ടിണികിടക്കുകയാണ്. നിരാശനായി തിരിച്ചു വീട്ടിലേക്കുപോയപ്പോൾ ക്ഷണശാലയിൽ കണ്ണാടി അലമാരിക്കെത്തു് റൊട്ടി ഇരിക്കുന്നത് അയാൾക്കു കണ്ടു. ഒരിടി. കണ്ണാടിപൊട്ടി. കൈമുറിഞ്ഞു. ഷാങ് വൽ ഷാങ് റൊട്ടിയെടുത്തുകൊണ്ട് ഒരിടി. അയാളെ പിടികൂടി. ഇതെഴുന്നെത്തു ആളിന്റെ ഓർമ്മ അയാളെ ചതിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അഞ്ചുവർഷത്തേക്കാണ് നിയമം. ഷാങ് വൽ ഷാങ്ങിനെ കാരാഗൃഹത്തിലേക്കു് അയച്ചത്. പിന്നീട് പല തവണകൾക്കു് ഫ്ലോറൻ പ്രൊച്ചിന്റെ പേരിൽ ആ തടവു് പത്തൊൻപതു വർഷത്തേക്കു നീണ്ടു. ഈ ലോകത്തു വിശപ്പുള്ളവർ എത്രയോ കൂടുതൽ. അവരൊക്കെ കണ്ണാടി ഇടിച്ചുപൊട്ടിച്ചു റൊട്ടി എടുത്തുകൊണ്ടു് ഓടാറുണ്ടോ? ഇല്ല. നാക്കിൽ വെള്ളമുറിക്കൊണ്ടു് അവർ റൊട്ടിയും മറ്റു ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങളും നോക്കിനില്ക്കും. പല ദിവസം. അങ്ങനെ നോക്കി നില്ക്കുമ്പോൾ ക്ഷണപദാർത്ഥത്തോടു വെറുപ്പു തോന്നും.

നമ്മൾ പത്രത്തിൽ വായിക്കുന്നു: ‘‘അവൻ അവളെ ബലാത്സംഗം ചെയ്തു. പൊലീസ് അവനെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തു. ‘‘ പലതവണ അവൻ അവളെ കണ്ടിരിക്കും. കാമവികാരം ഇളകിയിരിക്കും. സമയവും സ്ഥലവും സൗകര്യവും നൽകിയപ്പോൾ ധർമ്മം നടന്നിരിക്കും. ജയിലിൽ പോയെങ്കിലും അവൻ സ്ത്രീകളോടു് വെറുപ്പില്ല. അതല്ല നിയമത്തെ പേടിക്കുന്നവന്റെ സ്ഥിതി. കൊലപ്പെടുത്തപ്പെടുകയോ പാതയിലൂടെ ലയാത്തകമായി നീങ്ങുന്നതു കാണുമ്പോൾ ‘ഹാ’ എന്നു് അവൻ പറഞ്ഞിരിക്കും. അവൻ ബസ്സിലേക്കു കാലെടുത്തു വയ്ക്കുമ്പോൾ മുഖവര നഗ്നമാകുന്ന കാലുകൾ അവനെ വികാരമുറപ്പിച്ചിരിക്കും എറിഞ്ഞിരിക്കും. മഴവില്ലിന്റെ മനോഹാരിത കലൻ പട്ടനാട് കാരനിൽ പറപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് അവൻ സ്കൂളിന്റെ പിറകിൽ ഇരുന്ന് സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ അതു കാണുന്ന അവൻ ‘ഹർഷാതിശയം.. ഇങ്ങനെ പലപല ദൃശ്യങ്ങൾ അവനെ കാമോൽസുകതയി

ലേക്കു കൊണ്ടുചെല്ലുകയും ഒന്നിന്നു സാക്ഷാത്കാരം ലഭിക്കാൻ തീർക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ വെറുപ്പു് അവന്റെ ഹൃദയത്തിൽ മൊട്ടിടുന്നു. ക്രമേണ അതു വിരിയുന്നു. പിന്നീട് സ്ത്രീകളെയൊക്കെ അവൻ വെറുക്കുന്നു. മലയാളം മാത്രമായിരുന്ന വായനക്കാർ ഇവനിൽനിന്നു വിടുന്നില്ല. വെണ്മയർന്ന കടലാസ്സു്. മനോഹരമായ അച്ചടി. നല്ല ബൈൻഡു്. അതിനെ ആകർഷകമാക്കുന്ന പുറംപട്ട. എന്തു പുസ്തകമാണതു്? നോബൽ സമ്മാനം നേടിയ ക്ലോദ് സീമോങ്ങിന്റെ മാസ്റ്റർ പീസ് - The Flanders Road-ഇംഗ്ലീഷ് തർജ്ജമയാണിതു്. അക്കോണുന്ന പുസ്തകമാ? അതു് സ്പാനിഷ് നോവലിസ്റ്റായ ലേയോപോൾഡോ ആലാസിന്റെ (Leopoldo Alas) ലാ റേഫേൻ എന്നു വിശിഷ്ടമായ നോവൽ. ആദ്യത്തെ ഇംഗ്ലീഷ് തർജ്ജമ കഴിഞ്ഞ വർഷമേ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയുള്ളൂ. എഴുത്തറിലധികം പുറങ്ങളുള്ള ഈ നോവലിന്റെ വില ഒൻപതു പവൻ തൊണ്ണൂററിയഞ്ചു് പെൻസാൺ. ഏതാണ്ടു് നൂററി എഴുപത്തിയഞ്ചു രൂപ. പേപ്പർ ബാക്കാണ്; പെൻഗ്വിൻ പുസ്തകമാണ്. പക്ഷേ എന്തു ഫലം? പുസ്തകം തുറന്നാൽ കാണുന്നത് ഇംഗ്ലീഷ് അക്ഷരങ്ങൾ. ഇങ്ങനെ പലതവണ വിശ്വസാഹിത്യത്തിലെ മാസ്റ്റർ പീസുകൾ കാണുകയും അവ അനഭിഗമ്യങ്ങൾ ആയിരിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ലേഖനം അതു ക്രമേണ വികാസം കൊള്ളുന്നു. അവയോടുള്ള വെറുപ്പു് അവ വായിച്ചു സ്വീകരിക്കുന്നവനോടുള്ള വെറുപ്പായി മാറുന്നു. കാലം ചെല്ലുമ്പോൾ സ്വന്തം ഭാഷയിലെ ഇടത്തരം കൃതികളെ അതിനേക്കാൾ വാഴ്ത്താനുള്ള പ്രവണതയായി അതു രൂപാന്തരപ്പെടുന്നു. ഈ രോഗത്തിനു ചികിത്സയില്ല, പരിഹാരമില്ല. ഇതിനു നേരെ വിപരീതമായി ഇംഗ്ലീഷിലേ എല്ലാമുള്ളു എന്നു പറയുന്ന ചില ഇംഗ്ലീഷ് പ്രൊഫസർമാരുമുണ്ട്. ‘‘ഒരു മലയാളം അതിലെന്തുണ്ട്? കിറീസിയൻ കവിതയാണ് കവിത; ഏലുററിന്റെ കവിതയാണ് കവിത’’ എന്നു് അവർ ഉദ്ഘോഷിക്കും. പണ്ട്, ഇതെഴുന്നെത്തു ആളിനെ കാണാൻ ചവറയിലെ ഒരു ധനികൻ വന്നു. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: ‘‘നിങ്ങളുടെ ഓഫീസിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന ആ...നായരില്ലേ? അയാളെക്കൊണ്ടു് എന്റെ മകളെ വിവാഹം കഴിപ്പി

ച്ചാൽ കൊള്ളാം. എന്റെ കൂടെ വരൂ. നമുക്കു് അയാളുടെ അച്ഛനെ കാണാം. ‘‘ ഞങ്ങൾ പോയി. തത്തയ്യം സമ്മതം. പക്ഷേ, മകൻ പറഞ്ഞുകൂടത്ത: ‘‘ലക്ഷ്മിയർ ഫാദർ. ഐവിൽ മാരി ഒൻലി ദി ഡോട്ടർ ഫെ’ ആൻ ഐ. സി. എസ്. ഓഫീസർ. ‘‘ ധനികൻ. (ഒരു കൺട്രാക്ടറായിരുന്നു അദ്ദേഹം) ഞാനും റോഡിലേക്കു പോന്നു. ‘‘ഇനി എന്തു ചെയ്യാൻ?’’ എന്നു് അദ്ദേഹം നിരാശതയോടെ ചോദിച്ചതു് കേട്ടപ്പോൾ എനിക്കു ദുഃഖം തോന്നി. ഞാൻ പെട്ടെന്നു് ആ വീട്ടിലേക്കു കയറിച്ചെന്നു് എന്റെ സഹപ്രവർത്തകനോടു പറഞ്ഞു: ‘‘നോക്കൂ...നായരേ. നിങ്ങൾ ഈ കട്ടിയെത്തന്നെ വിവാഹം കഴിക്കൂ. അവളുടെ അച്ഛനെ (65 വയസ്സ്) നമുക്കു് ഐ.സി.എസ്. പരീക്ഷയ്ക്കു് ഇംഗ്ലീഷിൽ അയയ്ക്കാം. ചുണ്ടു് ഒന്നുമലർത്തി, കോപത്തോടെ എന്നെ നോക്കിയിട്ടു് അയാൾ വീട്ടിനകത്തേക്കു പോയി. മലയാള സാഹിത്യത്തെ, ഇംഗ്ലീഷ് പഠിച്ചുപോയി എന്നതുകൊണ്ടു മാത്രം പച്ചിക്കുന്ന ഇംഗ്ലീഷ് പ്രൊഫസർമാരുടെ ശ്രദ്ധയേറാതെ ഐ. എ. എസ്. പരീക്ഷയ്ക്കു് അയക്കേണ്ടതാണ്. (ഇപ്പോൾ ഐ. സി. എസ്. ഇല്ലല്ലോ)

എൻ. എൻ. കക്കാട്ട്

അമർവവേദത്തിലെ യക്ഷുനിവാരണ നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ ഇങ്ങനെ കാണുന്നു: ‘‘നിന്റെ കാലിൽനിന്നു്, നിന്റെ മുട്ടിൽനിന്നു്, നിന്റെ അരക്കെട്ടിൽനിന്നു്, നിന്റെ പൃഷ്ഠത്തിൽനിന്നു്, നിന്റെ നെട്ടല്ലിൽനിന്നു്, നിന്റെ കഴുത്തിൽനിന്നു്, നിന്റെ ശിരസ്സിൽനിന്നു്, ഞാൻ എല്ലാ രോഗങ്ങളും നിർമ്മാജനം ചെയ്തു. നിന്റെ തലയോട്ടിയിലെ എല്ലാ അസ്ഥികളും അരോഗാവസ്ഥയിൽ. നിന്റെ ഹൃദയം വീണ്ടും നല്ല പോലെ സ്പന്ദിക്കുന്നു. ഉദിച്ചുയരുന്ന പ്രഭാകര, അങ്ങ് രശ്മികൾകൊണ്ടു് തലവേണയെ അകറ്റി. കൊടിയ വേദനകൾ ഇല്ലാതാക്കി. ‘‘ (അമർവവേദം, IX-8)

ബി. സി. 1500-നു് അടുപ്പിച്ചു് ജീവിച്ചിരുന്ന ധീഷണാശാലികൾ മനുഷ്യന്റെ വേദനകളെക്കുറിച്ചു ചിന്തിച്ചിരുന്നുവെന്നതിനു് ഇതു തെളിവുനല്കുന്നു. ഈ ശതാബ്ദത്തിലും കവി അതിനെപ്പറ്റി പാടുന്നുവെന്നു് നമ്മൾ എൻ.

എൻ. കക്കോടിന്റെ കാവ്യത്തിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നു. (ഇൻറർസീവ് കെയർ-മാത്രമേ) വെറും വേനേയല്ല, തീവ്രവേദന. കവിയുടെ ഭാഷയിലാണെങ്കിൽ

“എങ്ങോ പുളഞ്ഞു കൊളുത്തി വലിയുന്നി തംഗങ്ങളൊക്കെയും നേർത്ത നോവിൽ”

ഈ യാതനയെ ലഘൂകരിക്കാൻ പരബ്രഹ്മമുണ്ടെന്നു വേദം. നമ്മുടെ കവി കള്ള യാതനയെ ലഘൂകരിക്കുന്നത് സ്നേഹമാണ്. “കണ്ണീർച്ചിരിയിൽ തിട്ടങ്ങും പ്രിയമുഖത്തിൽ” നിന്നു അതു പ്രസരിക്കുന്നു. രോഗി താണുപോകുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ മെല്ലെ ഉയർത്തുന്ന കിടാങ്ങളുടെ കൈകളിൽനിന്നും അതു നിർദ്ദൂഷിക്കുന്നു. അപ്പോൾ

പിന്നെയെല്ലാമലിഞ്ഞൊന്നായ് സത്തുമസത്തുമല്ലാത്ത മഹാ സാന്ദ്ര വ്യാപ്തിയായ്, കേവല നാദമായ് ഘന പ്രജ്ഞയായാനന്ദമായ് അലകളുടങ്ങി നിഷ്പന്നമായ് ശാന്തമാകുന്നു, ശാന്തമാകുന്നു.

പിന്നെയെല്ലാമലിഞ്ഞൊന്നായ് സത്തുമസത്തുമല്ലാത്ത മഹാസാന്ദ്ര വ്യാപ്തിയായ്, കേവലനാദമായ് ഘനപ്രജ്ഞയായാനന്ദമായ് അലകളുടങ്ങി നിഷ്പന്നമായ് ശാന്തമാകുന്നു, ശാന്തമാകുന്നു

രോഗാർത്തനെങ്കിലും, നിരാശനെങ്കിലും, ആത്മവിര്യം കെട്ടുപോകാതെ കഴിയുന്ന ഒരു മനുഷ്യനെ സ്നേഹത്തിന്റെ പ്രകാശത്തിൽ തേജോമയനാക്കുന്ന പ്രക്രിയയെ രൂപശീലപത്തികവോടുകൂടി ആവിഷ്കരിക്കുന്ന ഈ കാവ്യം എന്റെ വേദനകളെയും നൈരാശ്യങ്ങളെയും ഭൂരികരിക്കുന്നു.

ലജ്ജാവാഹനം

നാണംകെട്ട് ഉണ്ടാക്കുന്ന പണം. ആ നാണക്കേടിനെ ഇല്ലാതാക്കിക്കൊള്ളൂ. എന്നൊരു ചൊല്ലുണ്ടല്ലോ നമുക്ക്. അതനുസരിച്ച് ദേശാഭിമാനി വാരികയിൽ “ചികിത്സിച്ച ചാവുക” എന്ന ലേഖനമെഴുതിയ പി. പി. കെ. പൊതുവാളിന് വാരികയിൽനിന്നു കിട്ടുന്ന പ്രതിഫലം അദ്ദേഹത്തിന് ഉണ്ടാകാവുന്ന ലജ്ജാരാഹിത്യത്തെ നശിപ്പിച്ചു കളയും എന്നു നമുക്കു ഉറപ്പോടുകൂടി പറയാം. ആ ലജ്ജാരാഹിത്യ നാശനത്തിനു ശേഷം പൊതുവാളിനു വേറൊരു ഇംഗ്ലീഷ് പുസ്തകമെഴുതുന്ന തർജ്ജമയെ ലേഖനമാക്കാം. അതു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കിട്ടി

യാൽ പ്രതിഫലവും വാങ്ങാം. അതു ഒരു അവിരാമ പ്രവർത്തനമായി വേർക്കട്ടെ. കാര്യമെന്തെന്നല്ലേ പറയാം. അറബെല്ലാമെൽവിലും കോളിൻ ജോൺസൺ. ചേർന്നെഴുതിയ ‘Cured to Death’ എന്ന പുസ്തകത്തിലെ വാക്യങ്ങൾ തർജ്ജമ ചെയ്തു ലേഖനമാക്കിയിരിക്കുകയാണ് പൊതുവാൾ. ഏതാനും വാക്യങ്ങൾ ഏടുത്തെഴുതാനേ ഇവിടെ സ്ഥലമുള്ളൂ. ഇതാ പൊതുവാളിന്റെ വാക്യങ്ങൾ:

1) “പണം കൊടുത്തു” മറ്റൊരാൾ വാങ്ങുന്നതിന് മറ്റൊരാൾക്കുവേണ്ടി തലവേദനയാണ്. ഇന്ന് എല്ലാ സമൂഹങ്ങളിലും തലവേദന ഒരു മാന്യരോഗത്തിന്റെ സ്റ്റാൻഡ് കരസ്ഥമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ശുദ്ധവായു, വിശ്രമം, ആവശ്യത്തിന് വെള്ളം, ഭക്ഷണം, മാനസിക വിശ്രാന്തി എന്നിവകൊണ്ടോ, വേണ്ടിവന്നാൽ ആസ്റ്റിരിൻ പോലുള്ള ശക്തികറഞ്ഞ ഒരു വേദനാ സംഹാരി കൊണ്ടോ ആണ് തലവേദന എന്ന രോഗലക്ഷണത്തെ ഇല്ലായ്മ ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് വിദഗ്ദ്ധന്മാർ പറയുന്നു.”

ഇനി സായ്പന്മാരുടെ വാക്യങ്ങൾ

പൊതുവാളിന്റെ ലേഖനം മുഴുവൻ പകർത്തേണ്ടിവരും. ഒപ്പം സാമ്പത്തിക വാക്യങ്ങളും. ലേഖനത്തിന്റെ തലക്കെട്ടെങ്കിലും മറ്റൊന്നുമെന്നു തോന്നിയില്ലല്ലോ അദ്ദേഹത്തിന്. (‘ചികിത്സിച്ച ചാവുക’ - ‘Cured to Death’). സർദാർ കെ. എം. പണിക്കർ ചൈനയിലായിരുന്നകാലം. വിശിഷ്ടാതിഥിയെ ബഹുമാനിക്കാൻ ചൈനയിലെ അധികാരികൾ നടത്തിയ ഒരു ഡിന്നറിൽ പെരുമ്പാമ്പിന്റെ മാംസം വിളമ്പി. കടിക്കാൻ അതിന്റെ പിത്തവെള്ളവും നല്കിയത്രേ. രണ്ടും കഴിച്ചില്ലെങ്കിൽ അവരെ അപമാനിക്കലാവും. അദ്ദേഹം അപമാനനത്തിനു സന്നദ്ധനായില്ല. ദേശാഭിമാനി എന്ന ഉത്തമ കൃഷ്ണൻ വാരികയാകുന്ന ഭാജനത്തിൽ നല്കിയിരിക്കുന്ന ഈ വാഹസമാസവും പിത്തജലവും ഞാൻ കഴിക്കുന്നു. കെ. എം. പണിക്കർ ചൈനക്കാർ കാണാതെ ഛർദ്ദിച്ചിരിക്കും. ഞാൻ ബഹുമാനിക്കുന്ന പത്രാധിപസമിതി കണക്കാണെന്നു മാറിനിന്ന് ഞാനും ഒരു ഛർദ്ദിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

* * *

ലൂയി പതിനാറാമനും ഭാര്യ മറി ആന്റോണിയും (Marie Antoinette) കൂടി ഒളിച്ചൊഴുകുകയായിരുന്നു. വഴിക്കു വെച്ച് കതിരുകളെ മാറ്റേണ്ടിവന്നു. മാറി കെട്ടുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ രണ്ടുപേരും വഞ്ചിയിൽനിന്നിറങ്ങിനിന്നു. അങ്ങനെ നിന്നതാണ് അവരുടെ മരണത്തിനു കാരണമായത്. വിപ്ലവകാരികൾ ആരാണവർ എന്ന് മനസ്സിലാക്കി. അവർ ചക്രവർത്തിയേയും ഭാര്യയേയും പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. വിധിവൈപരീത്യം! ഏതു തരത്തിലുള്ള ചൂഷണമായാലും പിടിക്കപ്പെട്ടു. അതു പീഡി വൈപരീത്യംതന്നെ. ഇടതു വശത്തു ഇംഗ്ലീഷ് പുസ്തകവും വലതുവശത്തു വെള്ളക്കടലാസ്സുമായി ഇരിക്കുന്നവർ ഇതോർമ്മിച്ചാൽ നന്നു.

ഒക്ടോവോ പാസ്സ

ഒല്ലിയിൽവെച്ച് തകഴി ശിവശങ്കരപ്പിള്ളയ്ക്കു ജ്ഞാനപീഠം സമ്മാനം നൽകിയത് മെക്സിക്കൻകവിയായ ഒക്ടോവോ പാസ്സാണ്. ആ സന്ദർഭത്തിൽ അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞതായി കലാകൗമുദിയുടെ ന്യൂഡെൽഹി ലേഖകൻ എഴുതുന്നു:- “സ്റ്റാനിസ് എഴുത്തുകാരനായ ഞാനും മലയാളം എഴുത്തുകാരനായ തകഴിയും ഇവിടെ ഒന്നാവുകയാണ്. ഭാഷകൾ തീർക്കുന്ന മതിൽക്കെട്ടുകൾ തകർക്കാനുള്ളതാണ് ഈ പുരസ്കാരം. ഇത്തരം മതിൽക്കെട്ടുകൾ തകർത്തു ഉയർന്നു വന്നതാണ് ഇന്ത്യ” (ലക്കം 533, പുറം 5). ഒക്ടോവോ പാസ്സിന് ഇഷ്ടപ്പെട്ട ഒരാശയം തന്നെയാണ് ഇവിടെയും പുനരാവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. മുൻപ് അദ്ദേഹം എഴുതി:- “യൂറോപ്യൻ സാഹിത്യത്തിന്റെ ഐക്യത്തെ കർദ്ദിയസ് വ്യക്തമാക്കി. കഴിഞ്ഞ ശതാബ്ദത്തിലോ മദ്ധ്യകാലയുഗവിലോ ഉള്ളതിനെക്കാൾ ഇന്ന് ഈ

The headache is an example of an everyday problem which was elevated to a disease. Everyone suffers the occasional head ache; it is usually a minor symptom that something needs changing. Fresh air, something to eat or drink, perhaps a little exercise, might be all the body requires to eliminate the symptom or at most a mild analgesic such as aspirin or paracetamol.

2) പൊതുവാൾ: “...ക്ലോറംഫെനിക്കോൾ ഉപയോഗിച്ചതിന്റെ ഫലമായി ജപ്പാനിൽമാത്രം പതിനായിരമാളുകൾ അപ്പാസ്റ്റിക് (?) അനിമിയ ബാധിച്ചു മരിച്ചു.”

സാന്തോർ: Chloramphenicol, a potent but dangerous antibiotic has been calculated to have caused more than 10,000 deaths from aplastic anaemia in Japan.

ഇങ്ങനെ എഴുത്തെഴുതാൻ തുടങ്ങിയാൽ

ഐക്യം കൂടുതൽ സ്പഷ്ടവും കൂടുതൽ അടുപ്പമാർന്നതാണ്. അതേസമയം അതു കൂടുതൽ വിശാലവും. മോസ്റ്റോ തൊട്ടു സാൻഫ്രാൻസിസ്കോ വരെ, സാന്തിയാഗോ തൊട്ടു സിഡ്നി വരെ അതു വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു. ജർമ്മൻ, പോളിഷ്, റുമേനിയൻ, പോർച്ചുഗീസ് ഈ ഭാഷകളിലെ നമ്മുടെ കവിതകൾ ഒരേ കാവ്യമാണ് രചിക്കുന്നത്'' (Renga എന്ന കാവ്യ സമാഹാരഗ്രന്ഥത്തിനു പാസ്റ്റ് എഴുതിയ അവതരിപ്പിക്കൽനൂൽ.)

ഒരു വശത്തുനിന്നു മറ്റൊരു വശത്തേക്കു കടക്കാനുള്ള പടഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള പാലമാണ് കവിതയെന്നു പാസ്റ്റ് വേറൊരിക്കലും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. Pasos de un peregrino son errante/Sobre este fragil puente de palabras - വാക്കുകളുടെ ദുർബ്ബലമായ പാലത്തിൽ, അലസ സഞ്ചാരം ചെയ്യുന്ന തീർത്ഥാടനക്കാരൻറെ കാൽവെയ്പുകൾ.

മാറിനിലക്കു

സായ്പ്. ഏതു സായ്പുമാകട്ടെ, വാക്കുകൾക്കൊണ്ടു് സാംസ്കാരികമണ്ഡലങ്ങളെ കൂട്ടിയിണക്കുന്ന മഹാകവി കോവ്വോ പാസ്റ്റാകട്ടെ. അല്ലെങ്കിൽ ഇവിടത്തെ രണ്ടാംതരം സാഹിത്യം കണ്ടു് പൂർണ്ണമാകുന്ന ആഹ്ലാദത്തിലായിരിക്കട്ടെ. ആ സായ്പിനെ അഭിസംബോധന ചെയ്തു് പറയുകയാണ്: "സാജോ താങ്കൾ ഈ കേരളത്തിൽ കാലുകുത്തിയാൽ വഴക്കുള്ള ഒരു മൃഗം നിങ്ങളെ സ്വർഗ്ഗിച്ചുകൊണ്ടു പാഞ്ഞുപോകും. കണ്ടാലും താങ്കൾക്കു അതിനെ പിടികൂടാൻ തോന്നുകില്ല. മൃഗശാലയിലെ കഴിയിൽ കിടക്കുന്ന നിർന്നാശയെ കണ്ടിട്ടില്ലേ? അതു വെള്ളത്തിൽക്കിടന്നു പുളയുമ്പോഴും ഓടി പാറിക്കെട്ടിൽ കയറിനിലുമ്പോഴും താങ്കൾക്കു വെറുപ്പല്ലേ? കഴിയുന്നതു് വേഗം അവിടെനിന്നു് പോകണമെന്നു തോന്നാറില്ലേ? ആ ജന്തു ഒന്നു ശരീരത്തിൽ തൊട്ടുവെന്നുവിചാരിക്കൂ. താങ്കൾ ബോധംകെട്ടുവീഴും. നിർന്നാശസദൃശമായ, വഴക്കുള്ള ഒരു ജന്തുവാണ് കൊച്ചിയിലോ തിരുവനന്തപുരത്തോ വന്നിറങ്ങുന്ന നിങ്ങളെ ഉരുമ്മിക്കൊണ്ടു പാഞ്ഞു പോകുന്നത്. അതാണ് പൈങ്കിളിക്കഥ എന്ന ജന്തു. നിങ്ങളുവേണ്ടതാട്ടുകുടി, എണ്ണമയമാണ് ശരീരത്തോടുകൂടി അതു് അതാ പാഞ്ഞുവരുന്ന. മാറിനിലക്കു. പാറുന്നില്ല. സ്പർശിച്ചു് താങ്കളെ ബോധശൂന്യനാക്കിക്കൊണ്ടു് അതു പാഞ്ഞുപോകുന്നു.

ചേർത്തല ശ്രീദേവിയുടെ 'സമതലങ്ങൾ' (വിമൻസ് മാഗസിൻ - ലക്കം 5) കഥയല്ല. വഴുവഴുപ്പുള്ള ഇരുണ്ടജന്തുവാണ്. ഭർത്താവു് ഓഫീസിലുള്ള ഒരു ചെറുപ്പക്കാരന്റെ സ്നേഹിക്കുന്നുവെന്നു മനസ്സിലാക്കി ഭാര്യ ദുഃഖിക്കുന്നു. അപ്പോഴാണ് അടുത്തവിട്ടിലെ ഒരു പാവപ്പെട്ട സ്ത്രീയുടെ പരിഭവവും. താൻ ഏതു ഭാര്യമാരെ വേണമെങ്കിലും കൊടുക്കുന്നോ...എന്റെ കണ്ണത്തടയ്ക്കു

വിശപ്പുമാറ്റാൻ വല്ലതു് കൊടുത്താൽ മതി. ഇതുകേൾക്കുന്ന അവൾക്കു് തന്റെ ദുഃഖം എത്ര നിസ്സാരമെന്നു തോന്നുന്നു. ജീവിതമുണ്ടോ ഇവിടെ? ഇല്ല. വിഷയത്തിനു് എന്തെങ്കിലും നവീനതയുണ്ടോ? ഇല്ല. പിന്നെന്തുണ്ടു്? ഒന്നുമില്ല. നിർന്നാശയുള്ള സ്ഥാനം. മൃഗശാലയിലെ കഴിയിലാണ്; വിമൻസ് മാഗസിൻ എന്ന മനോഹരമായ വാരികയിലല്ല.

ഞാനൊരിക്കൽ ഭാരമുള്ള പെട്ടി തൂക്കിക്കൊണ്ടു് എറണാകുളം തീവണ്ടിയാപ്പിസിലേക്കു ഓടുകയായിരുന്നു. ഒരുനമ്പൂതിരി എന്നെ തടഞ്ഞുനിറുത്തിയിട്ടു് പറഞ്ഞു: "തിടക്കം വേണ്ട, തിടക്കം വേണ്ട" തീവണ്ടി വൈകിയേ പൂട്ടാൻ മോഹമിൽ എത്തു എന്നു മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടു് ഞാൻ നമ്പൂതിരിയുടെ നേർക്കു മുഖഭാവംകൊണ്ടു് ഒരു ചോദ്യമെറിഞ്ഞു. അയാൾ പറഞ്ഞു: "വണ്ടി എപ്പോഴേ പൊയ്ക്കുഴിഞ്ഞു" സാഹിത്യമെന്ന തീവണ്ടി പോയതിനുശേഷവും പൈങ്കിളിപ്പെട്ടിയുമെടുത്തുകൊണ്ടു് പെൺപിള്ളേർ ഓടുകയാണ്. ഏതെങ്കിലും ഒരു നമ്പൂതിരിയുണ്ടോ ഇക്കാര്യം അവരെ അറിയിക്കാൻ?

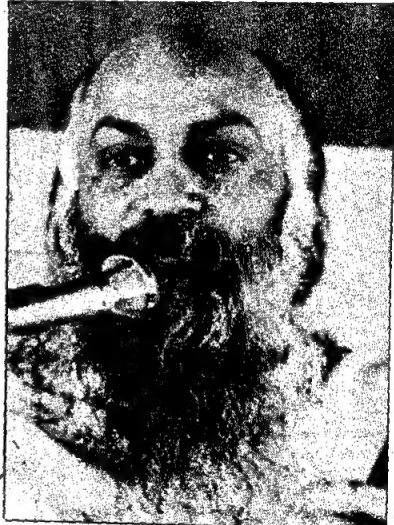
"നിങ്ങൾ സ്ത്രീവിദ്വേഷിയാണോ?" ഇമ്മട്ടിൽ പലരും ചോദിക്കാറുണ്ടു്. എനിക്കുള്ള ഉത്തരം പണ്ടേ ഡോക്ടർ സാമുവൽ ജോൺസൺ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു് എന്ന കാര്യം അവരെ അറിയിക്കട്ടെ. "എനിക്കു സ്ത്രീകളുടെ സാമീപ്യം വലിയ ഇഷ്ടമാണു്. ഞാൻ അവരുടെ സന്ദർശ്യം ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു; ഞാൻ അവരുടെ പ്രസരിപ്പു് ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു; ഞാൻ അവരുടെ നിശ്ശബ്ദതയും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു."

ചിത്രമാകണം

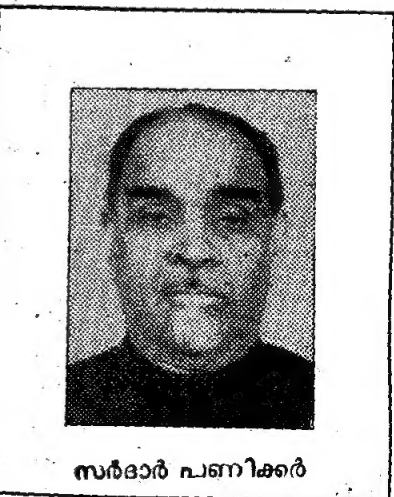
ആധുനിക നോവലിന്റെ പ്രവേകത്രം സ്റ്റാൻഡേർഡിന്റെ (Stendhal) Scarlet & Black ആണെന്നാണ് മഹാത്മാരായ നിരൂപകർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്. സന്ദർശനം ബുദ്ധിമാനമായ ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ ഒരു മേയറുടെ ഭാര്യയെ സ്വന്തമിച്ചയ്ക്കു വിധേയയാക്കിയിട്ടു് അവിടംവിട്ടു പോകുന്നു. അവരം പിന്നീടു് അയാളെ ഓറിക്കൊടുക്കുന്നു. അതിനിത്ത ചെറുപ്പക്കാരൻ അവളെ കാണാൻ പോകുകയാണ്. അവളെ വെടിവെച്ചു കൊല്ലാനാണ് അയാളുടെ ഉദ്ദേശ്യം. പക്ഷേ സ്റ്റാൻഡേർഡ് അതൊരിക്കലും പറയുന്നില്ല. അദ്ദേഹം ഒരു ചിത്രം വരയ്ക്കുന്നതേയുള്ളു വാക്കുകൾക്കൊണ്ടു്. ചെറുപ്പക്കാരൻ ഒരു ഞായറാഴ്ച കാലത്തു്, അവരം താമസിക്കുന്ന പട്ടണത്തിൽ വരികയും തോക്കു വാങ്ങിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നിട്ടു് പള്ളിയിൽ കയറുന്നു. അവരം പ്രാർത്ഥിക്കുകയാണ്. തന്നെ ഉത്കടമായി സ്നേഹിച്ചിരുന്ന ആ സ്ത്രീയെ കാണുമ്പോൾ അയാളുടെ കൈ വിറയുന്നു. സ്ത്രീ തല ഒന്നു കൂടെ താഴ്ത്തുന്നു. അയാൾക്കു് അവളെ വ്യക്തമായി കാണാൻ വയ്യ. എങ്കിലും വെടി

കോവ്വോ പാസ്റ്റ്

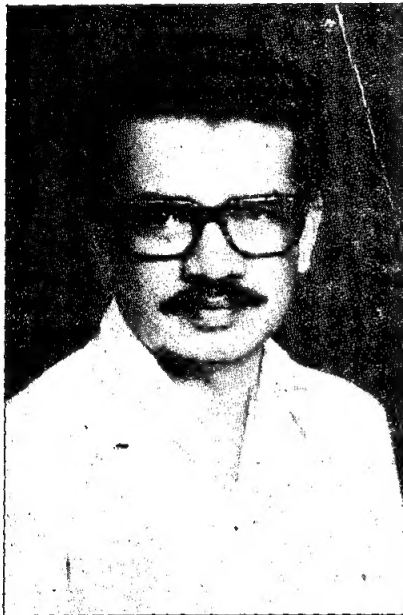
രജനീഷ്

സർദാർ പണിക്കർ

പുഷ്പം. അതുകൊണ്ടിപ്പോൾ. വീണ്ടും നിറയെഴിച്ച്. അവൾ വീണ്ടും. രവിവർമ്മയുടെ ചിത്രം. നമ്മോട് സംസാരിക്കുന്നത് പോലെ വാക്കുകൾകൊണ്ടുള്ള ഈ ചിത്രവും. സംസാരിക്കുന്നു. ഇതാണ് സാഹിത്യത്തിന്റെ സ്വഭാവം. ഇതു മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ല 'വേരറ്റ വീണ വൃക്ഷം' എന്ന കഥയെഴുതിയ ചന്ദ്രശേഖരൻ (മനോരാജം). ഗ്രാമനായകന്റെ അസ്ഥി ഇരിക്കുന്ന പരമ്പ് മക്കൾ വിറ്റുപോയ മരിച്ച ആ മനുഷ്യന്റെ ആത്മാവ് അസ്ഥസ്ഥമാകുന്നത് വർണ്ണിക്കുന്ന ഇക്കഥയിൽ വെറും പ്രസ്താവങ്ങളേയുള്ളൂ. പ്രസ്താവങ്ങൾക്ക് കലയുമായി ബന്ധമില്ല. അതിനാൽ ചന്ദ്രശേഖരന്റെ കഥ വായനക്കാരുടെ മനസ്സിലേക്കു കടക്കുന്നില്ല. അദ്ദേഹം

രണ്ടാമത്തെ വാദിച്ച അദ്ദേഹം തത്ത്വചിന്താമണ്ഡലത്തിൽ ഒരപ്പെട്ട ആളല്ല. രജനീഷ് പോലിക്കുന്നു: "[പുക്കൾ] വിടുന്നത് ഔദ്യോഗികപ്രവർത്തനമാണ് എന്നത് നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ടോ? നൃത്തവും പാട്ടും പ്രാജ്ഞാസ്ഥയും. ഔദ്യോഗികശക്തിയുടെ ആവിഷ്കാരങ്ങളാണ്. പെൺമയിലിനെ ഭൂമിപ്പിക്കുവാൻ പീലിവിടുന്നത് ആൺമയിലും പനിനീർച്ചെടിയുടെ അഗ്രത്തിൽ ഉയർന്നുവെന്ന് വിടുന്നത് പുറം കാമോത്സുകങ്ങളായ ഗാനങ്ങൾ പാടുകയും രചിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കവിയും അപബാധമനസ്സിലുള്ള ജനവാസനാപരങ്ങളായ മുഖ്യങ്ങൾക്കു സ്പഷ്ടീകരണം നൽകുന്നതേയുള്ളൂ." ഈ തത്ത്വചിന്തയിൽ വിശ്വസിച്ച രജനീഷ് പ്രായോഗികതലത്തിലും അതു കൊണ്ടുവന്നു. ആധ്യാത്മികത. പ്രസംഗിക്കുകയും അതുപോലെ ജീവിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സന്ന്യാസിമാരാണ്. വിനോബഭാവേ ഒരുദാഹരണം. പക്ഷേ സമയത്തു ആധ്യാത്മികത പോലോരും പ്രസംഗിച്ചിട്ട് രാത്രിയിൽ അന്തേവാസിനിയായ സന്ന്യാസിനിയെ യോഗമുറകൾ പഠിപ്പിക്കാൻ വിളിക്കുന്ന സന്ന്യാസിമാരുമുണ്ട്; ധാരാളമുണ്ട്. അവരോട് താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ രജനീഷ് എത്ര യോഗ്യൻ!

കണിയാപുരം

പലരും പലരും

ശബരിമലയിൽ പോകാൻ മാലയിടുകയും എല്ലാവരുമൊത്തും ഒരു ദിവസം കെട്ടുമായി യാത്രയാരംഭിക്കുകയും ചെയ്തിട്ട് കള്ളത്തപ്പഴയിൽ ചെന്ന് ശാസ്ത്രവിനെ തൊഴുതു തിരിച്ചുപോകുന്ന ചില ആളുകളുണ്ട്; കഥയെഴുതാൻ തുടങ്ങുകയും പ്രബന്ധമെഴുതി തൃപ്തിപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നവരെപ്പോലെ. അവരിലൊരാളാണ് ചന്ദ്രിക വാരികയിൽ രോഷ്നി തോമസ്സിന്റെ സ്വപ്നങ്ങൾ എഴുതിയ സുബ്ബു.

(2) "മലയാളത്തിലെ ഏറ്റവും ആധികാരികമായ 'ശബ്ദ താരാവലി'യിൽ ശ്രീകണ്ഠേശ്വരം നൽകുന്ന അർത്ഥവിവരണം. നോക്കൂ" എന്നു പി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള 'ഭയൽ' വാരികയിൽ—ശബ്ദതാരാവലി പ്രാമാണികഗ്രന്ഥമല്ല. രണ്ടു തെറ്റുകൾ കാണിക്കാം. ഒന്ന്: ശാഖ്യരൂപിക (ശ. താ. പുറം 1523. 1967-ലെ ആറാമത്തെ എഡിഷൻ) ശരത് + ചന്ദ്രിക = ശരച്ചന്ദ്രിക എന്നു വരും. (സകാര തവർഗ്ഗങ്ങൾക്കു ശകാര ചവർഗ്ഗങ്ങളോടു ചേരുമ്പോൾ ശകാര ചവർഗ്ഗങ്ങൾ ആദേശം) "താരക ബ്രഹ്മശരച്ചന്ദ്രചന്ദ്രിക" എന്നു ഗിരിജാകല്യാണത്തിൽ. രണ്ട്: ആരക്കാൽ = വണ്ടിച്ചക്രത്തിന്റെ ആണി; അച്ചതണ്ട്. ഒരു പാഴ്വൃക്ഷം (പുറം 253. 1967 ലെ പ്രസാധനം) ആരക്കാൽ വണ്ടിച്ചക്രത്തിന്റെ ആണിയല്ല, അച്ചതണ്ടല്ല. ചക്രത്തിന്റെ [വൃത്ത] പരിധിയിൽ

നിന്ന് അതിന്റെ നാലിയിലേക്കു [പുറം] ബിലേക്കു വന്നുചേരുന്ന കമ്പോകമ്പിയോ ആണത്. "ആരക്കാലെന്നു പോലെ തിരിയുന്ന മനുഷ്യഭാഗ്യം." എന്നു കവി. ആര—a spoke (Sanskrit-English Dictionary—Monier Williams, page 149)

(3) "റീഗൻ. ഗോർബച്ചേവും ഒരു വണ്ടികൾക്കുമെന്നില്ല. പക്ഷേ, അതിലൊരാൾ ചെങ്കുത്താനാകാതിരുന്നാൽ മതി. അതാണ് ജനീവയിലേക്കു നോക്കിയുള്ള നമ്മുടെ പ്രാർത്ഥന" എന്നു കണിയാപുരം. "രാമപുത്രൻ ജനയുഗം വാരികയിൽ. പ്രാർത്ഥന ഫലിച്ചില്ല. റീഗൻ വളരെ ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്ന് ടെലിവിഷൻ സെററ" നമ്മെ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു. എന്നാലേതു? അദ്ദേഹം ഇവിടെ നിന്നു പോകുന്നതിനുമുമ്പ് എല്ലാം സ്പേമീകരിക്കും. സമാധാനത്തെക്കുറിച്ചു വാതോരാതെ 'വാചകമടി'ക്കുന്നവരാണ് യുദ്ധക്കൊതിയന്മാർ.

(4) തുറുപ്പുക്കാവിൽനിന്നുമൊളി—കണ്ണാലെ നോക്കും. തുറുപ്പു ചിരികണ്ടിട്ടെൻ മനോ വികാരങ്ങൾ പഞ്ചാരപ്പായസമണ്ണു നസുവത്തോടെ പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾക്കുള്ളിലാനും നിറയുമ്പോൾ

കെ. എൻ. കുമാരൻ പരമധാനി വാരികയിലെഴുതിയ ചെറുതാലി എന്ന കവ്യത്തിന്റെ ആരംഭമാണിത്—എന്റെ വായനക്കാരിൽ പ്രമേഹമുള്ളവർ ഇതു മുഴുവനും വായിക്കട്ടെ. മൃഗത്തിലെയും രക്തത്തിലെയും പഞ്ചാര വളരെക്കൂടുതൽ ഇതുതന്നെയാണു സാക്ഷാൽ ഡയബറ്റിക് കവിത.

പഞ്ചവഴിയുടെ "പഞ്ചഭൂതാഭിയുക്ത മെൻഗാത്രം" എന്നു തുടങ്ങുന്ന കാവ്യം ദണ്ഡിയുടെ ഒരു ശ്ലോകത്തിന്റെ മോഷണമാണെന്നു ഒരു പണ്ഡിതൻ എന്നി കഴെഴുതി അയച്ചിരുന്നു. അക്കാലം ഞാൻ വായനക്കാരെ അറിയിച്ചു. ഒരു വ്യത്യസ്ത നമുണ്ട്. ശ്ലോകം. ദണ്ഡിയുടെതല്ല. ലക്ഷ്യധരന്റെതാണ്. അതു എഴുതട്ടെ:

പഞ്ചത. തന്മരേതി ഭൂതനിവഹം: സാ.ശൈർ മിലേന്തുധുവ. ധാതാര. പ്രണിപത്യ ഹന്തശിരസാ. തത്രാപിയാചേവര. അഭാപീഷ്യ പയസ്വദീയ മകരേ ജ്യോതിസ്സഭിയാങ്ഗന വ്യോമി വ്യോമ തഭീയ വർത്തനി ധരാ തത്താലുന്തേനിവ:

താൻ മരിക്കുമ്പോൾ തന്റെ പഞ്ചഭൂതങ്ങൾ—പൃഥ്വി, അപ്പ്, തേജസ്സ്, വായു, ആകാശം—ഇവ പ്രണയിനി യോടു ബന്ധപ്പെട്ട ഓരോന്നുമായി ചേർന്നുവെന്ന് കവി ബ്രഹ്മാവിനോടു പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത്. അവളുടെ കളത്തിൽ ജലം; കണ്ണാടിയിൽ തേജസ്സ്; മറ്റേതു് ആകാശം; മാർഗ്ഗത്തിൽ പൃഥ്വി; വിശ്വവിതൽ വായു.

മഹാനാരായ എഴുത്തുകാരെ കൃതികൾ വായിച്ച് ടെക്നീക് മനസ്സിലാക്കിയാൽ ഒരുപക്ഷേ, ദേവപ്പെട്ട കഥകൾ എഴുതിയേക്കാം.

രജനീഷ് എത്ര യോഗ്യൻ!

രജനീഷിന്റെ പതനത്തെക്കുറിച്ച് സെഡ്. എം. മുഴർ ദീപിക ആഴ്ചപ്പതിപ്പിൽ എഴുതിയതു് ഞാൻ കൗതുകത്തോടെ വായിച്ചു. ധർമ്മം അധഃപതിച്ചാൽ രാഷ്ട്രം അധഃപതിക്കുമെന്നു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച് അദ്ദേഹം രജനീഷിന്റെ തത്ത്വചിന്തയും അതിനോടു ചേർന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളും അധർമ്മിക്കുളായിരുന്നുവെന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്നു. സെഡ്. എം. മുഴറിനോടു് എനിക്കു് യോജിക്കാൻ ഒരു പ്രയാസവുമില്ല. എങ്കിലും രജനീഷ് പറഞ്ഞതെന്തെന്നു നമ്മൾ മനസ്സിലാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. സെക്സ് സൗ

എം. പി. നാരായണപിള്ള

അവസാനത്തെ

അഭയം

കേരളത്തിലെ ജനങ്ങളുടെ ജീവിതനിലവാരം ഈയിടെ മുകളിലേക്കല്ല; താഴോട്ടാണ് പൊയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്! "അല്ല;" എന്ന് പറഞ്ഞ് നിങ്ങൾ തർക്കിക്കാൻ വന്നാൽ തെളിവുകൾ ഹാജരാക്കേണ്ടത് സ്വാഭാവികമായും എന്റെ ചുമതലയാണ്. അതിന് ഒരു ചെറിയ ബുദ്ധിമുട്ടാണ്. ആവശ്യമായ കണക്കുകൾ (സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് എന്ന് പത്രമാധ്യമം എഴുതിയുണ്ടാക്കുന്നത്. വെട്ടിത്തീർത്തുനന്നയും സർക്കാറാണ്. സർക്കാരിന്റെ കാര്യങ്ങൾ അതിന്റെ മുറപോലെയല്ലെ നട്ടെളു. കഴിഞ്ഞയാഴ്ചയിലെ കണക്കുവേണമെങ്കിൽ അടുത്തവർഷംവരെ കാത്തിരിക്കണം.

എന്നാൽ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയുടെ തുടിച്ചുകൾ അളക്കാൻ മറ്റു ചില കൈവേലകളുണ്ട്. അതിലൊന്നാണ് റിട്ടെയ്ൽ വില്പന. കടകളിൽ കച്ചവടം മന്ദിക്കുകയാണെങ്കിൽ ജനങ്ങളുടെ കൈയിൽ കാശില്ലെന്ന് ഊഹിക്കാം. അതുപോലെ ബ്ലേഡുകമ്പനികളിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നവർ കുറയുകയും കടം വാങ്ങാൻ വരുന്നവർ വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോഴും രോഗം മേൽപ്പറഞ്ഞതുതന്നെ. ഇത്തരം ആയുർവ്വേദ വിധിപ്രകാരമുള്ള സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്കൽ ടെക്നിക്കുസ് ഉപയോഗിച്ചു നോക്കിയാൽ മനസ്സിലാകും, കേരളം ഇന്ന് ഒരു റിസഷനിലേക്ക് നിങ്ങളുകയാണെന്ന്. ജനങ്ങളുടെ ജീവിതനിലവാരം പഴയപ്പഴയ്ക്കു താഴോട്ടു പോവുകയാണെന്ന്.

ഇങ്ങനെ പോയാൽ എവിടംവരെ പോകും?

എവിടംവരെ വേണമെങ്കിലും പോകാം. രണ്ടു ശോബ്ദം കോലംകൊണ്ട് ബർമ്മ എവിടംവരെ പോന്നു.

കേരളത്തിൽ സംഭവിക്കുന്നത് ഒന്നുമാത്രമാണ്: ജനങ്ങളുടെ കൈയിൽ കാശില്ലാതാകുന്നു. അതിനെത്തു കാരണം?

ഒന്ന്: ഗവണ്മെന്റിന്റെ കോള പോയി. പണ്ടുണ്ടായിരുന്നതിൽ പാതി ആളുകളിന് മതഭൂമിയിൽ ജോലി ചെയ്യുന്നില്ല. ജോലി ചെയ്യുന്നവർക്കുതന്നെ പണ്ടുതന്നെ തിന്റെ പാതി ശമ്പളം കിട്ടുന്നില്ല. ഇങ്ങോട്ടയെന്ന പ്രാഫ്റ്റ്നേഴ്സ് പത്തിലൊന്നായെന്ന് എത്ര പോസ്റ്റ്മാൻ. സമ്മതിക്കും. ചാവക്കാടുപോലുള്ള ഗവണ്മെന്റ് പോക്കറ്റുകളിൽ പണിതിരുന്ന പാവപ്പെട്ട വീടുകൾ പാതിവിലയ്ക്കു കിട്ടാനുണ്ട്. ഇതൊക്കെ മറികടന്ന് അല്പം വല്ല ചിലവാ നവം നാട്ടിലെത്തിയാൽ അത് ചെന്ന് വീഴുന്നതു മറ്റൊരു പാപ്പായനെപ്പോലുള്ള സാമൂഹ്യപ്രവർത്തകരുടെ കൈയിലാണ്. ആ കാശ് കേട്ടുകൊണ്ടെ സൂക്ഷിക്കാനായ മറ്റൊരു കടം കണ്ണായ സ്ഥലങ്ങളൊക്കെ സ്വന്തം പേരിൽ ആക്കാനായി വിനിയോഗിക്കുന്നു. അതായത് ഗവണ്മെന്റ് മുഖേനയുടെ തിരിവിലുവീണിരിക്കുന്നു. അറബിയുടെ കൈയിലിന്ന് വീധം വാങ്ങാൻ കഴിയില്ല. സൗദി അറേബ്യയ്ക്കുപോലും ഇന്ത്യൻ മോഡൽ കമ്മി ബജറ്റ്.

രണ്ട്: നാളികേരം, റബ്ബർ, തേയില, ഏലം തുടങ്ങിയ കാർഷികവിളകളായിരുന്നു എന്ന് നമ്മുടെ കൈയിൽ കാശെത്തിച്ചിരുന്ന വേറൊരു ഇനം. റോയൽ ഫാമിലിയുടെ സഹായത്തോടെ നമ്മൾ നാളികേരത്തെ ഒരുവിധം ഒതുക്കി. ഇതിന്റെ പുറത്തു കേരള ഗവണ്മെന്റിന്റെ പുതിയ കലാപ റിപാടിക്കളാണിപ്പോൾ. നാളികേരം വാങ്ങി, പൊളിച്ചു,

വെയിലത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, കാക്കയാട്ടി, പക്കിലാട്ടി, എണ്ണയെടുത്തു കപ്പിയിലാക്കി പതിനഞ്ചു രൂപയ്ക്കു വിറ്റു തെങ്ങുകൃഷിക്കാർ രക്ഷിക്കുന്ന നാടകവേദി. ഇതിന് രാജീവ്ജി സഹായം ഒരു ചെറിയ തുക കടമായി തരുമെന്ന പറയുന്നു. താങ്കൾ, സാർ. പക്ഷേ, ഈ നാണക്കേട് സഹിക്കുന്നതിലും മേലേ ഇതേ തുക നാലു ബ്ലേഡ് കമ്പനികളിൽനിന്നായി കടം വാങ്ങുന്നതല്ലേ? ലാബെല്ലാ, മുള്ളൂറു, ടി ഓറിയൻറൽ, ട്രാവൻകൂർ തുടങ്ങി എത്ര പാർട്ടികളെ വേണമെങ്കിലും കിട്ടും. പാവപ്പെട്ട കൃഷിക്കാർ രക്ഷിക്കാനായി. അവർ ചുരുങ്ങിയ പലിശയ്ക്കു (അതായത് നാട്ടുനല്ലായ നാല്പത്തിയെട്ടിന്റെ പാതി ഇരുപത്തിനാലു!) കാശ് തരും. മന്ത്രിമാരുടെയും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെയും ഡെൽഹി യാത്രകളുടെ കാശുമാത്രം മതി ആ പലിശയിൽ പാതി കാണാൻ.

മൂന്ന്: ഇനം അഴിമതിയാണ്. വീട്ടിൽകയറാൻ കൊള്ളില്ലാത്ത കാശായതുകൊണ്ട് നമ്മൾ അഴിമതിയിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന പണം ഉടനെ ചെലവുചെയ്തിരിക്കും. എൻ. ജി. മാരാണെങ്കിൽ മദ്യപിച്ചു ആ പണം തീർക്കും. അഴിമതിയില്ലാത്ത ഐ. എ. എസ്സുകാരാണെങ്കിൽ കാശായി വാങ്ങാതെ നേരിട്ട് നിത്യ ചെലവിലേക്കുതന്നെ ക്രെഡിറ്റ് ചെയ്യുന്നു. അവർ ചിലരുടെ സ്ഥിരം ടിപ്പി യാത്രകൾ വിനോദയാത്രകളായി മാറുന്നു. രാഷ്ട്രീയക്കാരുടെ കൈകൾ ഓടിയിലെ രാഷ്ട്രീയമായ ആവശ്യം മുന്നിൽക്കണ്ട് ടി തുകകൾ ഭേദമായി സൂക്ഷിച്ചുവരുന്നു. ആ പണം എടുക്കേണ്ടിവരുമ്പോഴേക്കും, ആവശ്യംതന്നെ ഇല്ലാതായിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കും. ഏതായാലും ദേശീയവരുമാനത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ഘടകങ്ങളിലൊന്നായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ സമ്പത്തു കേരളത്തിൽ ഇന്ന് കുറഞ്ഞുവരികയാണ്. (അഴിമതി വർദ്ധിക്കുമ്പോൾ തുകകൾ കുറഞ്ഞുവരുന്നു. തുകകൾ കുറയുമ്പോൾ അഴിമതി വർദ്ധിക്കുന്നു.) സ്ഥലംമാറുന്നതിന്റെ റേറ്റർ വില്പനയെ റെത്തി നെ ന്നു കൂടുതൽ പകരം കുറയുകയാണ്. സ്കൂളുകളിലുണ്ടാകുന്ന അധ്യാപകരുടെ തസ്തികയുടെ എണ്ണം കുടുംബാസൂത്രണകാരണം കുറഞ്ഞപ്പോൾ, നിയമനത്തിന്റെ റേറ്റും സ്വാഭാവികമായി വർദ്ധിച്ചു. ഒരുലക്ഷത്തിൽ കവിയെഴുതാത്തതിനെപ്പോലും പക്ഷേ, പല സ്കൂൾ മാനേജർമാരും പഠിച്ചുപണി പതിനെട്ടു നോക്കിയിട്ടാണ്, ചിലപ്പോൾ ഓഫ്—സീസൺ ഡിസ്മിസ്സുണ്ടു കൂടികൊടുത്തിട്ടാണ്, 50,000 ഒപ്പിക്കുന്നത്. ബില്ലു പാസ്സായി കാശുകിട്ടാൻ ഒന്നു രണ്ടു വർഷമെടുത്താൽ ഏതു കൺട്രാക്ടറാണ് ബ്ലേഡുകമ്പനികളിൽനിന്ന് കടം വാങ്ങിയ തുക കൈക്കൂലിയായി കൊടുക്കാൻ തയ്യാറാവുക. തങ്ങളായ് വില്പനയില്ലെങ്കിൽ എവിടുന്നെടുത്തിട്ടാ വാങ്ങാതെ ജോലിക്കുപതിനായിരം ഉണ്ടാക്കുക. സ്രീധനത്തിന്റെ നിരക്കുപോലും കുറയുകയാണ്. ഇതിനാണ് "ടെറ്ററ്മണി പോളിസി"യുടെ വിജയം എന്ന് പറയുന്നത്.

ഇങ്ങനെ പണച്ചുരുക്കംനിമിത്തം കടകളിൽ കച്ചവടം കുറയുന്നു. പക്ഷേ, പട്ടണപ്പിലെ കച്ചവടം കൂടുന്നു. പണമില്ലാതെ ബുദ്ധിമുട്ടുമ്പോൾ ആ വിഷമം തീർക്കാനാണല്ലോ നമ്മൾ കൈയിലുള്ള കാശിൽ നിന്ന് ഒരു സ്മാളിന് വേണ്ട തുകയെടുക്കുക.

സംസ്ഥാനത്തെ ജനങ്ങളും അവരെ നയിക്കുന്നവരിലും അഴിമതിക്കാരും ഒരുപോലെ നേരിടുന്ന പ്രശ്നമാണ് പണത്തിനുള്ള ഞെരുക്കം. അതു പരിഹരിക്കേണ്ടതു കക്ഷി ഭേദമന്യേ നമ്മുടെ ആവശ്യമാണ്. ഗവണ്മെന്റിനുള്ള പ്രാഫ്റ്റ്നേഴ്സ് പണ്ടുതന്നെപ്പോലെ വരുമെന്ന മോഹം കളയുക. അതിനു വച്ചിരിക്കുന്ന വെള്ളമുണ്ട് വാങ്ങിയേരെ. അഴിമതിയായ അഴിമതിയൊക്കെ സെൻട്രൽ സെക്ടറിലേക്ക് മാറ്റുക എന്നതാണല്ലോ കേന്ദ്രത്തിന്റെ നയം. എണ്ണ ഇറക്കുമതി ചെയ്യാൻ നമ്മളെ സമ്മതിക്കുമോ? വിമാനങ്ങൾ ആരുവാങ്ങും? ഡിഫൻസ് പർച്ചേസസ്? നമ്മുടെ നാട്ടിലാണെങ്കിൽ, ബജറ്റിനകത്തു ശമ്പളം കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഉപജീവനത്തിനുള്ള അഴിമതിക്ക് വേണ്ട കാശുപോലും ബാക്കിയുണ്ടാകില്ല.

പിന്നെ നമ്മുടെ ഏകരക്ഷ കർഷിക വിളകളാണ്. നമ്മുടെ അവസാനത്തെ അഭയം. നമ്മുടെ മണ്ണാണ്. അവിടെ കിളിയ്ക്കാൻ നമ്മൾ മറ്റാരെയും അനുവദിക്കരുത്.